

Lokaal Plan van Aanpak 2023

Versterkingsopgave gemeente Groningen

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding.....	3
2. Achtergrond en kaders.....	4
2.1 Gaswinning en versterking	4
2.2 Governance en wetgeving.....	4
2.3 Schade	5
2.4 Bestuurlijke afspraken	5
2.5 Versnelling door typologie-aanpak.....	5
2.6 Opname op eigen verzoek (LOOV)	6
2.7 Bouwmeester Versterken en Architect aan Zet.....	6
2.8 Voortgang LPA 2022	6
3. Prioritering	9
3.1 Centrale uitgangspunten LPA 2023	9
3.2 Opbouw van de opgave.....	9
3.3 Prioritering 2023	10
3.4 Beheer adressenlijst en mutaties	11
4. Uitvoering en projecten.....	12
4.1 Dorpsvernieuwing	12
4.2 Tijdelijke huisvesting (THV).....	12
4.3 Versterking per programma en fase.....	12
4.4 Groningen Oost	13
4.5 Relatie LPA met Meerjaren Versterkingsplan	14
5. Communicatie Versterken en Vernieuwen.....	15
5.1 Werkwijze.....	15
5.2 Communicatiemiddelen	16
6. Risico's.....	17
6.1 Maatschappelijke en persoonlijke ontwrichting.....	17
6.2 Uitvoeringscapaciteit.....	17
6.3 Funderingsaanpak Woltersum	17
6.4 Herbeoordelingen	18
6.5 Tijdelijke huisvesting	18
6.6 LOOV	18
6.7 Uitval door niet gevalideerde typologie	18
7. Voortgang en monitoring	19
8. Definities	20

BIJLAGEN	22
Bijlage 1 Tijdelijke wet Groningen	23
Bijlage 2 Bestuurlijke afspraken.....	24
Bijlage 3 Typologie-indeling.....	25
Bijlage 4 Overzicht werkwijze NCG: Van opname tot uitvoering.....	27
Bijlage 5 Voortgang versterkingsopgave per woonplaats.....	29
Bijlage 6 Programma's.....	36
Bijlage 7 Overzicht regelingen voor bewoners in het aardbevingsgebied	37

1. INLEIDING

In dit Lokaal Plan van Aanpak (LPA) 2023 beschrijven we onze doelstellingen en ambities voor de versterkingsopgave in onze gemeente. Het LPA 2023 is onze opdracht aan de uitvoeringsorganisatie voor de versterkingsopgave; de Nationaal Coördinator Groningen (NCG).

De grondslag voor het LPA is wettelijk vastgelegd in artikel 13g van de Tijdelijke wet Groningen (die bij het schrijven van dit Lokaal Plan van Aanpak 2023 nog niet door de Eerste Kamer was vastgesteld) en in artikel 6 van het Besluit Versterking Gebouwen Groningen. Hierin staat dat de gemeenteraad een programma van aanpak dient vast te stellen op basis van de risicoprofielen met daarin een prioritering van gebouwen die mogelijk versterking behoeven.

De gemeente bepaalt in dit Lokaal Plan van Aanpak welke onderzoeken, planvoorbereidingen en uitvoering de NCG het komende jaar gaat doen. Daarbij is rekening gehouden met de beschikbare capaciteit voor de hele regio.

Naast opdracht voor de NCG biedt het Lokaal Plan van Aanpak inzicht aan de bewoners van onze gemeente over waar we staan in de versterking. Dat betekent niet dat er op adresniveau in staat wat er gaat gebeuren, maar wel op dorpsniveau.

De in dit LPA genoemde cijfers zijn gebaseerd op informatie van NCG.

Proces

Dit Lokaal Plan van Aanpak is opgesteld door de gemeente in afstemming met NCG. Het LPA 2023 is een actualisatie van het Lokaal Plan van Aanpak 2022 dat op 22 december 2021 in de raad is behandeld en vastgesteld. Het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) beoordeelt alle gemeentelijke Lokale Plannen van Aanpak en daarmee ook het LPA 2023 van de gemeente Groningen. NCG toetst het LPA 2023 op de gemaakte afspraken. De gemeenteraad stelt het LPA 2023 vast.

Bewoners ondersteunen

Dit LPA geeft een zakelijk en cijfermatig beeld hoeveel gebouwen er in 2023 worden opgenomen, beoordeeld en aangepakt. We zien en merken dagelijks, met de recente beving in Wirdum van 3,1 op de schaal van Richter als harde realiteit, dat bewoners zich zorgen maken over het tempo van de versterkingsoperatie, vragen hebben over hun veiligheid of dreigen te verdwalen in een wirwar aan regelingen en procedures. We kunnen als gemeente niet alle problemen oplossen, maar staan naast onze bewoners en ondersteunen waar dat kan.

2. ACHTERGROND EN KADERS

2.1 GASWINNING EN VERSTERKING

Tot en met de zomer was 2022 een relatief rustig aardbevingsjaar in Groningen. Dat beeld veranderde rigoureus toen op zaterdag 8 oktober Wirdum werd getroffen door een beving met een kracht van 3,1 op de schaal van Richter. De zware beving in Wirdum belandde daarmee in de top 10 van sterkste aardbevingen in onze provincie.

De oorzaak van de bevingen is de gaswinning. Zo lang de aardbevingen niet definitief zijn verdwenen, blijft het belangrijk om het versterken van de gebouwen in onze gemeente snel en effectief voort te zetten.

De aardbevingen zorgen namelijk voor veiligheidsrisico's. Dit terwijl in Nederland iedereen veilig moet kunnen wonen en werken. De veiligheidsnorm is voor het hele land hetzelfde. Sommige gebouwen in Groningen voldoen door de aardbevingen niet aan de veiligheidsnorm. Het risico is niet bij elk gebouw hetzelfde en moet dus voor ieder gebouw vastgesteld worden.

Om inzicht te krijgen in de veiligheidsrisico's van de gaswinning in Groningen geeft de minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) elk jaar de opdracht om een risicoanalyse uit te voeren. Het uitvoeren van de risicoanalyse is vanaf 2021 in handen van het onafhankelijke onderzoeksinstituut TNO. Om de gevaren en risico's in het aardbevingsgebied te beoordelen gebruikt TNO de seismische dreigings- en risicoanalyse (SDRA). Dit computermodel bepaalt niet of een gebouw veilig is, maar geeft wel een onderbouwde inschatting van de risico's voor bepaalde gebouwen in verschillende gebieden. Het kost veel tijd om elk gebouw helemaal afzonderlijk te beoordelen. Daarom maakt Nationaal Coördinator Groningen (NCG) sinds juli 2021 gebruik van een eenvoudigere en snellere manier van beoordelen. Dit heet de typologieaanpak. Daarmee worden dezelfde soort woningen hetzelfde beoordeeld. En niet één voor één afzonderlijk, zoals daarvoor gebruikelijk was. In paragraaf 2.5 leest u meer over deze typologieaanpak.

2.2 GOVERNANCE EN WETGEVING

De versterking van gebouwen in Groningen is in 2019 overgegaan van private naar publieke aansturing. Het Rijk is daarmee verantwoordelijk geworden voor de veiligheid in Groningen en staat garant voor de kosten die noodzakelijk zijn om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen. De NAM is op afstand geplaatst. De publieke regie op de versterkingsoperatie wordt wettelijk geregeld in de Tijdelijke Wet Groningen. De inwerkingtreding van de TWG is in afwachting van definitieve besluitvorming in de Eerste Kamer. Tot die tijd gelden de kaders uit het Besluit versterking gebouwen Groningen, waarin de publieke regie op de versterking is geregeld (zie verder bijlage 1). De publieke uitvoeringsorganisatie voor de versterkingsopgave, NCG (Nationaal Coördinator Groningen), valt onder het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Bij de versterkingsoperatie in Groningen zijn diverse organisaties betrokken. In de Lokale Stuurgroep wordt op gemeentelijk niveau sturing gegeven aan de versterkingsoperatie. Hierin zijn de gemeente, NCG en de bij versterking betrokken woningcorporaties vertegenwoordigd en wordt gesproken over de voortgang van de versterking en dorpsvernieuwing. Het LPA is het kader voor de besluiten die in de Lokale Stuurgroep worden genomen.

Op regionaal niveau bereidt het bestuurlijke Versterkingsoverleg Groningen (VOG), van de aardbevingsgemeenten en de provincie, besluiten voor het Bestuurlijk Overleg Groningen (BOG) met

het Rijk. Diverse ambtelijke overleggen faciliteren de besluitvorming en zorgen voor de implementatie.

2.3 SCHADE

Aardbevingen door gaswinning in het Groningenveld hebben impact op veel Groningers. De fysieke effecten van de aardbevingen zijn het meest zichtbaar in de vorm van schade aan gebouwen. Niet alleen de gebouwen vertonen scheuren en schade, ook het vertrouwen van bewoners in de overheid is beschadigd. Sinds 1 juli 2020 handelt het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) alle schade veroorzaakt door bevingen, bodemdaling- en stijging af. Het IMG neemt onafhankelijk besluiten over aanvragen tot vergoeding van schade. Het kan om alle vormen van schade gaan, zoals:

- Fysieke schade aan gebouwen; bijvoorbeeld scheuren in muren en vloeren of een riolering die is gebroken.
- Waardedaling van woningen: eigenaren kunnen een vergoeding krijgen als hun woning minder waard is geworden doordat die woning in een gebied staat waar aardbevingen voorkomen.
- Immateriële schade: in 2022 is het IMG gestart met de uitvoering van deze regeling.

Ook moet het IMG meldingen van mogelijk acuut onveilige situaties (AOS) afhandelen. Als een bewoner zich onveilig voelt in de woning, omdat er een vermoeden is dat de bodembeweging de woning heeft aangetast, dan kan een melding AOS worden gedaan. Binnen 48 uur geeft het IMG duidelijkheid over de constructieve veiligheid. Waar nodig nemen zij direct preventieve maatregelen. Het is belangrijk te benadrukken dat versterking niet per definitie leidt tot minder schades. Ook bij versterkte gebouwen kan in het geval van nieuwe aardbevingen schade optreden.

2.4 BESTUURLIJKE AFSPRAKEN

Op 6 november 2020 zijn bestuurlijke afspraken gemaakt met het Rijk over het vervolg van de versterkingsoperatie, in het licht van de afbouw van de gaswinning. Door de afbouw wordt het veiliger in het aardbevingsgebied en verwachten we dat er minder versterking nodig is. Dit blijkt ook uit de beoordelingen (Versterkingsadviezen) die vanaf 2020 zijn gemaakt. In veel gevallen is geen of een veel lichtere versterking nodig. Versterkingsadviezen van vóór 6 november 2020 kunnen worden uitgevoerd, maar eigenaren kunnen ook kiezen voor een herbeoordeling die rekening houdt met de afbouw van de gaswinning. In dat geval kunnen zij een extra financiële tegemoetkoming ontvangen. Hiermee krijgen zij de mogelijkheid om te investeren in de kwaliteit en duurzaamheid van hun woning. Ook eigenaren van woningen die na 2020 zijn beoordeeld komen voor een dergelijke subsidie in aanmerking. Zie bijlage 2 voor meer informatie over de bestuurlijke afspraken.

2.5 VERSNELLING DOOR TYPOLOGIE-AANPAK

Sinds de zomer van 2021 werkt de NCG met de typologie-aanpak. Dit is een belangrijke stap om te komen tot versnelling van de versterking in het aardbevingsgebied.

Hoe werkt de typologie-aanpak?

Woningen of gebouwen worden niet meer individueel beoordeeld, maar in een typologie ingedeeld. Voor deze typologieën is al bepaald of het nodig is om te versterken. TNO heeft woningen en andere gebouwen in het aardbevingsgebied ingedeeld in dertig typologieën. Door het gebruik van deze methode verwachten we een versnelling van het versterkingsproces. Huiseigenaren weten daardoor eerder waar ze aan toe zijn en de veiligheid van woningen is sneller in kaart gebracht.

Een bouwkundige inspecteert of een woning of ander gebouw in een van de typologieën past. Elk gebouw krijgt dus een opname. Past een gebouw binnen één van de dertig typologieën? Dan kan de bouwkundige op basis van de berekeningen die al gedaan zijn voor deze typologie en de locatie van het gebouw bepalen of versterking nodig is. Het proces ziet er als volgt uit:

Kan een gebouw niet onder een typologie worden ondergebracht? Dan wordt het gebouw getoetst met de al bestaande methode aan de NPR.

Voor een overzicht van de typologieën binnen de gemeente Groningen zie bijlage 3.

2.6 OPNAME OP EIGEN VERZOEK (LOOV)

Het Loket Opname op Verzoek (LOOV) is als onderdeel van het versnellingspakket (begin 2020) opgericht. Het is opgenomen in het Besluit Versterking Gebouwen Groningen en komt ook in de TWG. In art. 4, lid 7 staat vermeld dat een eigenaar of bewoner van een gebouw controle kan laten doen op de veiligheid. Nadat een opname is uitgevoerd, stelt de commissie versterking vast of nader onderzoek nodig is, dat wil zeggen dat een beoordeling (Versterkingsadvies (VA)) wordt gemaakt. Daarmee wordt het betreffende gebouw onderdeel van de versterkingsopgave. De gemeente 'kan' het gebouw dan opnemen in het LPA. In feite is dit een automatisme, aangezien de daartoe bevoegde commissie heeft vastgesteld dat het betreffende gebouw in het versterkingsproces komt.

2.7 BOUWMEESTER VERSTERKEN EN ARCHITECT AAN ZET

De gemeente heeft een Bouwmeester Versterken die toeziet op de ruimtelijke kwaliteit van de huizen, buurten en dorpen die versterkt worden. Als gemeente vinden wij het belangrijk dat de dorpen versterkt worden, maar dan moeten ze ook net zo mooi of mooier de toekomst in gaan. Met de pilot Architect aan Zet bieden wij bovendien de mogelijkheid om ontwerpkracht toe te voegen voor de eigenaar van een gebouw dat versterkt moet worden. Door de deelnemende architecten te certificeren garandeert de gemeente Groningen kwaliteit, korte lijntjes met de gemeente en daarmee een vlotte vergunningverlening.

2.8 VOORTGANG LPA 2022

Het onderstaande overzicht geeft een beeld van de voortgang van de versterkingsopgave van de gemeente Groningen in 2022. Op het moment van schrijven van dit LPA waren de cijfers tot en met 31 augustus 2022 bekend.

<i>Stand per</i>	<i>Werkvoorraad</i>	<i>In LPA (nog starten)</i>	<i>Opname plannen</i>	<i>Beoordeling opstellen</i>	<i>Uitvoerings plan opstellen</i>	<i>Bouw uitvoeren</i>	<i>Afgerond</i>
2022							
01/01	5.038	1.715	59	1.554	1.051	167	492
31/01	5.041	1.703	56	1.572	1.037	170	503
28/02	5.046	1.652	46	1.583	1.072	164	529
31/03	5.052	1.421	41	1.489	1.199	243	659
30/04	5.060	1.390	41	1.496	1.064	246	823
31/05	5.064	1.391	41	1.144	1.041	259	898
30/06	5.066	3	1.373	1.352	1.093	259	986
31/07	5.068	3	1.369	1.344	1.023	260	1.069
31/08	5.070	3	1.364	1.343	968	265	1.127

De cijfers uit de voorgaande tabel zijn overgenomen van de website van NCG:
<https://www.nationaalcoordinatorgroningen.nl/versterken/versterking-resultaten>

In de onderstaande tabel geven we een samenvatting van de mutaties die in 2022 hebben plaatsgevonden (tot en met 15 september):

<i>Soort mutatie LPA 2022</i>	<i>Aantal adressen</i>	<i>Toelichting</i>
<i>Afgerond</i>	40 adressen	Sloop – nieuwbouw: 30 adressen (Fazanthof). Heft in eigen Hand/Eigen Initiatief: 1 adres. Erfgoed: 1 Agro: 1 adres.
<i>Op Norm (zonder versterking)</i>	550 adressen	Door nieuwe richtlijnen en typologie a.g.v. afbouw gaswinning op norm verklaard zonder versterking
<i>Loket Opname op Verzoek (LOOV)</i>	35 adressen	Al deze adressen zijn toegevoegd op basis van een besluit van het Loket Opname Op Verzoek, nadat er opnames ter plaatse zijn verricht.
<i>Wijzigingen in opname in uitvoering</i>	25 adressen	In Woltersum zijn 24 adressen versneld naar uitvoering gebracht, omdat daar ruimte voor was én omdat bij andere (in LPA 2022 opgenomen) adressen vertraging dreigde a.g.v. herbeoordelingen, eigenaren die (tijdelijk) niet mee kunnen/willen werken e.a. 1 adres is om administratieve reden toegevoegd.

Door de beoordelingen met de NPR9998:2020, waarin rekening wordt gehouden met het besluit om de gaswinning af te bouwen naar nul, is in 2022 een groot aantal adressen uit onze scope op norm verklaard. Dat zien we vooral in de gebieden die het verst van de kern van het aardbevingsgebied liggen (lees: de stad en directe omgeving). Naar verwachting zal dit zich in 2023 voortzetten.

Daarnaast komen steeds meer projecten in uitvoering en wordt er dus daadwerkelijk versterkt. Een aantal sloop/nieuwbouwprojecten is afgerond, andere zijn al ver gevorderd. Daardoor zullen ook in 2023 veel nieuwbouw-adressen worden opgeleverd, met name in Ten Post en Ten Boer. De versterking in de dorpen Lellens en Winneweer ligt op koers en zal, op enkele individuele adressen na, in 2023 afgerond worden.

Al met al kunnen we stellen dat we stappen zetten in de goede richting. Stappen die ervoor zorgen dat iedereen in Groningen net zo veilig kan leven als iemand in de rest van Nederland.

3. PRIORITERING

3.1 CENTRALE UITGANGSPUNTEN LPA 2023

Bij het opstellen van onze opdracht aan NCG en de uitvoering van de versterking houden we een aantal uitgangspunten in het oog:

1. Wat loopt, loopt door:
De focus ligt hierbij op de uitvoering. We proberen de capaciteit voor uitvoering optimaal te benutten.
2. De veiligheid van onze inwoners staat voorop:
We nemen eerst adressen op met een verhoogd risicoprofiel (P50), dan de adressen met een licht verhoogd risicoprofiel (P90) en als laatste de adressen met een normaal risicoprofiel (P grijs).
3. We werken dorpsgericht en staan naast onze inwoners:
De versterking van woningen en vernieuwing van de dorpen gaan hand in hand.
4. Waar nodig leggen we de verbinding met de bestuurlijke afspraken van 6 november 2020.
Dit betekent:
 - *We houden rekening met de mogelijkheid tot herbeoordeling.*
 - *We adviseren onze inwoners over de (mogelijke) inzet van de subsidies.*
 - *Waar een integrale samenwerking kan, maken we dit mogelijk.*

3.2 OPBOUW VAN DE OPGAVE

In de gemeente Groningen zitten op basis van de diverse afspraken en risico inschattingen op dit moment 5.070 adressen in de versterkingsopgave. Daarvan bevinden zich ruwweg 2.000 in de dorpen en het buitengebied en 3.000 in (het oostelijke deel van) de stad Groningen. De adressen bevinden zich in verschillende fasen van het versterkingsproces. Zie voor een uitgebreide uitleg van de fasen bijlage 4. In de onderstaande tabel staat hoeveel adressen in elke fase zitten:

	Nog niet gestart	Opname	Beoordeling	Planvorming	Uitvoering	Afgerond	
01-01-2022	1715	59	1554	1051	167	492	5038
LPA 2023							
Mutaties 2022 →	+ 32						
01-09-2022	3	1364	1343	968	265	1127	5070
Verwachting 01-01-2023	10	1000	900	1200	300	1670	5080

In de voorgaande tabel is de stand van zaken terug te zien vanuit het vorige LPA (2022). Daarnaast is te lezen wat de stand van zaken was op het moment van het schrijven van dit LPA en de verwachting naar 1 januari 2023. Een onderverdeling van de cijfers van 1 januari 2023 per dorp ziet u in bijlage 5.

3.3 PRIORITERING 2023

Opname & Normering

Van 2710 adressen is per 1 september 2022 nog geen beoordeling vastgesteld. Van 822 adressen worden de beoordelingen (Versterkingsadviezen) nog in 2022 verwacht. Er resteren zodoende nog ongeveer 1.900 adressen die in 2023 nog een beoordeling moeten krijgen. Van de begin 2022 nog resterende 8 P50-adressen ('verhoogd risicoprofiel') zonder VA, zijn of worden alle beoordelingen in 2022 gerealiseerd.

Volgens afspraak van de staatssecretaris met de Tweede Kamer zullen alle beoordelingen uiterlijk in 2023 worden gerealiseerd. Doordat de validatie van nieuwe typologieën stagneert, worden adressen die niet meer typologisch beoordeeld kunnen worden, alsnog beoordeeld m.b.v. de reguliere NPR9998:2020 of via de Praktijkaanpak, waarvan een aangepaste versie door NCG ontwikkeld wordt.

Dit alles laat de genoemde afspraak onverlet, zodat wij ervan uit mogen gaan dat alle nog niet beoordeelde adressen uiterlijk per 31 december 2023 beoordeeld zullen zijn. Voor een beperkt aantal adressen zal dit waarschijnlijk niet lukken, bijvoorbeeld van eigenaren met wie geen contact kan worden verkregen, die niet kunnen of willen meewerken aan opname en beoordeling, eigenaren die nog in 2023 een herbeoordeling aanvragen (blok A) en van nieuwe adressen die via LOOV toegevoegd worden.

Het grote aantal adressen dat in 2023 een beoordeling moet krijgen, vergt een grote inspanning van de uitvoeringsorganisatie NCG. In de Lokale Stuurgroep Versterken en Vernieuwen (zie hoofdstuk 7 van dit Plan) zullen wij de voortgang van deze opgave nauwgezet volgen. Indien nodig zullen we daarin de gemaakte afspraken aanscherpen.

Ontwerp & Realisatie (O&R)

Wanneer blijkt na een opname en de beoordeling van een gebouw, dat deze niet voldoet aan de norm, volgt er een versterkingsadvies. Het adres gaat dan over naar Ontwerp & Realisatie. Er wordt binnen deze fase gekeken welke maatregelen er nodig zijn om het gebouw op norm te krijgen.

De capaciteit binnen Ontwerp & Realisatie is beperkt. Niet alles kan in één keer worden opgepakt. Er is een regionale verdeling afgesproken voor de uitvoeringscapaciteit.

De gemeente Groningen krijgt 15,4% capaciteit binnen Ontwerp & Realisatie van de totale werkvoorraad. Voor 2023 betekent dit dat er voor onze gemeente ruimte is voor de versterking van 252 gewogen adressen.¹ Dit betekent dat er in totaal ruimte is voor 390 (echte, dus ongewogen) adressen. Op basis van deze capaciteit en onze eigen prioritering ziet het programma voor O&R er voor 2023 zo uit:

¹ Gewogen wil zeggen dat de NCG voor verschillende typen gebouwen (typologieën) rekent met bepaalde percentages van adressen die o.g.v. de beoordelingen daadwerkelijk versterkt moeten worden.

<i>Adressen gemeente Groningen voor O&R</i>	<i>Aantal adressen 2023</i>
Garmerwolde	4
Groningen (incl. Meerstad)	1
Harkstede	-
Lageland	5
Lellens	4
Sint Annen	7
Ten Boer	228
Ten Post	66
Thesinge	21
Winneweer	5
Woltersum	49
Totaal	390 (251,7 gewogen)

Bij het opstellen van het programma voor O&R voor 2023 is met het volgende rekening gehouden:

- Het versterkingsadvies wat er ligt voor een adres is gedeeld met de bewoners.
- De adressen die zijn opgenomen, komen in 2023 nieuw in uitvoering bij O&R. Projecten die in 2022 al in O&R zijn gestart, staan niet in dit overzicht, maar lopen wel gewoon door.
- Alle woningen waarvan de realisatie kan starten in 2023 (start planvorming) zijn opgenomen.
- We houden rekening met minimale versterking in de stad Groningen. Uit de ervaringen in 2022 in de stad blijkt dat minder dan 1% van de beoordeelde adressen daadwerkelijk versterkt hoeft te worden.

Doordat steeds meer adressen daadwerkelijk in de uitvoeringsfase komen, kunnen we ook beter sturen op de voortgang daarvan. De planvorming, voorafgaand aan de daadwerkelijke versterking, is belangrijk en vaak tijdrovend, maar uiteindelijk gaat het erom dat ook de volgende stappen worden gezet, nl. de start van de bouw en de afronding daarvan. In de Kernteams, waarin gemeente en NCG op dorpsniveau samenwerken, wordt hierop gestuurd. Rapportages hierover komen op de agenda van de Lokale Stuurgroep.

3.4 BEHEER ADRESSENLIJST EN MUTATIES

NCG beheert de adressenlijst en rapporteert op basis hiervan over de voortgang. De Lokale Stuurgroep stelt mutaties op deze lijst vast, zoals het gereed melden van projecten. Maar ook het toevoegen van adressen met urgentie (bijvoorbeeld een Acut Onveilige Situatie) of via het Loket Opname op Verzoek (LOOV).

4. UITVOERING EN PROJECTEN

4.1 DORPSVERNIEUWING

Synchroon aan de versterkingsoperatie lopen in de dorpen binnen onze gemeente op dit moment verschillende dorpsvernieuwingsprogramma's. Hierin werken bewoners en gemeente samen aan het onderhouden en verbeteren van de leefbaarheid op de lange termijn. Het gaat bijvoorbeeld om herstel van het cultuurlandschap, duurzame energieprojecten en het creëren van meer ruimte voor ontmoeting, recreatie en spelen. Daar waar mogelijk betrekken we dorpsvernieuwingsprojecten in de planvorming voor versterking.

4.2 TIJDELIJKE HUISVESTING (THV)

In veel gevallen betekent de versterking dat een pand voor bepaalde tijd niet kan worden gebruikt. Daarom moet in tijdelijke huisvesting worden voorzien. We willen dat de tijdelijke huisvesting past bij de mogelijkheden die de gebruiker van het pand heeft. Dit zijn de mogelijkheden:

- De eigenaar/gebruiker/bewoner krijgt een vergoeding en regelt zelf tijdelijke huisvesting.
- Gebruik van panden in bezit van onze gemeente en andere partners.
- Gebruik van nog te bouwen permanente panden.
- Gebruik van nog te bouwen tijdelijke panden.

Er zijn nu vijf locaties voor tijdelijke huisvesting in resp. Ten Post (Huisburen en Amca-locatie), Ten Boer (Boersterweg), Lellens en Winneweer. In totaal is dit een capaciteit van circa 130 tijdelijke woningen/units. We werken aan extra THV-locaties in Ten Boer (Woldwijk) en Woltersum. Dit gebeurt in nauwe samenwerking tussen de gemeente en NCG, waarbij de gemeente verantwoordelijk is voor het beschikbaar maken van locaties en de planologische kaders. De oplevering van deze twee locaties worden in het eerste kwartaal van 2023 verwacht. Wij verwachten daarmee voldoende THV-capaciteit te hebben voor de volledige versterkingsoperatie.

4.3 VERSTERKING PER PROGRAMMA EN FASE

In deze paragraaf beschrijven we de versterking per programmatype en fase waarin de adressen zich nu bevinden. Zo is goed de voortgang binnen deze projecten te zien. Een uitgebreide beschrijving van wat elk programma inhoudt, is te vinden in bijlage 6.

De versterking per programmatype en fase ziet er als volgt uit:

Versterking per programmatype	Aantal adressen						
	<i>Nog te starten</i>	<i>Opname</i>	<i>Beoordelingen</i>	<i>Planvorming</i>	<i>Uitvoering</i>	<i>Afgerond</i>	<i>Totaal</i>
Dorpshuizen			2	1	1	4	8
Heft in eigen hand & Eigen initiatief				7	4	5	16
Scholenprogramma				2	1	5	8
Zorgprogramma				66	58		124

Onze erfgoedscope ziet er als volgt uit:

Programmatype Erfgoed	Aantal adressen						
	<i>Nog te starten</i>	<i>Opname</i>	<i>Beoordelingen</i>	<i>Planvorming</i>	<i>Uitvoering</i>	<i>Afgerond</i>	<i>Totaal</i>
Beeldbepalend	1	15	7	6	0	24	53
Karakteristiek	1	25	17	23	8	33	107
Rijksmonumenten		6	4	21	0	4	35
Gemeentelijke monumenten		6	3	2	0	1	12

Onze Agro scope ziet er als volgt uit:

Programmatype	Aantal adressen						
	<i>Nog te starten</i>	<i>Opname</i>	<i>Beoordelingen</i>	<i>Planvorming</i>	<i>Uitvoering</i>	<i>Afgerond</i>	<i>Totaal</i>
AGRO	0	8	17	28	1	8	62

De adressen die vallen binnen het programma Versterking Bijzondere situaties (VBS) zien er zo uit:

Programmatype	Aantal adressen						
	<i>Nog te starten</i>	<i>Opname</i>	<i>Beoordelingen</i>	<i>Planvorming</i>	<i>Uitvoering</i>	<i>Afgerond</i>	<i>Totaal</i>
VBS	0	0	0	20	2	2	24

Niet elk adres binnen elk programma is uniek. Een agro-gebouw kan namelijk ook binnen de erfgoedscope vallen. Of bijvoorbeeld een dorps huis dat ook een beeldbepalend object is. Daarom zijn de verschillende scopes afzonderlijk van elkaar in beeld gebracht.

4.4 GRONINGEN OOST

Ongeveer de helft van onze versterkingsopgave (ruim 2.600 adressen) bevindt zich in de stad Groningen (oostelijke stadswijken). Alle adressen in de stad, die zich in ons LPA bevinden, vallen in de categorie P90 'licht verhoogd risico'. In 2021 zijn de eigenaren van deze gebouwen geïnformeerd over de Bestuurlijke Afspraken van 6 november 2020 en dat zij in aanmerking komen voor de subsidieregeling horend bij Blok C van die afspraken. Eind 2021 zijn we ook gestart met het onderzoeken van deze gebouwen op basis van de NPR9998:2020 en met de typologieaanpak. De stad Groningen ligt voor alle door de ACVG gevalideerde typologieën buiten de risicocontouren. Dit betekent dat als vastgesteld wordt dat een gebouw behoort tot één van deze typologieën, duidelijk is dat het voldoet aan de veiligheidsnorm.

Met dit uitgangspunt is de NCG eind 2021 gestart met de opname van 1.048 adressen in de oostelijke stadswijken. Doordat er meer uitval bleek te zijn dan verwacht en het niet lukte om bij alle typologisch adressen daadwerkelijk een opname uit te voeren, is het niet gelukt om alle adressen in 2022 af te ronden. Op dit moment zijn ruim 700 adressen op norm verklaard, van nog enkele honderden adressen verwachten we de uitkomst van de opnames in 2022. Tot nu toe is bij slechts één woning gebleken dat er (lichte) versterkingsmaatregelen uitgevoerd moeten worden. Doordat niet alle typologieën (dit jaar) gevalideerd worden, is ervoor gekozen om de resterende adressen regulier op basis van de NPR9998:2020 op te nemen. De resultaten hiervan ontvangen wij in de loop van 2023. De verwachting is nog steeds dat het aantal gebouwen in de stad dat daadwerkelijk versterkt moet worden minimaal zal zijn. Afhankelijk van de uitkomsten van opname en normering zullen de te versterken adressen ingepland worden voor de jaren na 2023.

4.5 RELATIE LPA MET MEERJAREN VERSTERKINGSPLAN

Om voor het gehele versterkingsprogramma voor alle gemeenten zicht te krijgen op de uitvoering zijn de Lokale Plannen van Aanpak sinds 2021 gekoppeld aan een Meerjaren Versterkingsplan (MJVP) dat door NCG wordt beheerd. Het MJVP heeft als doel om op de schaal van het hele aardbevingsgebied, op basis van lokale programma's van aanpak van de vijf aardbevingsgemeenten, sturing te geven aan de uitvoering en de planning van de versterkingsoperatie. Het vormt daarmee de gezamenlijke visie van de gemeenten en NCG op het verloop van de versterkingsoperatie.

Het MJVP is niet een plan dat in beton gegoten is. Daarvoor kent de versterkingsaanpak te veel onzekerheden. Op basis van de Lokale Plannen van Aanpak wordt het MJVP periodiek bijgesteld. En de Lokale Plannen worden vervolgens geactualiseerd op basis van de doorontwikkeling van het MJVP.

Het MJVP en de Lokale Plannen van Aanpak vormen zo een logisch geheel.

5. COMMUNICATIE VERSTERKEN EN VERNIEUWEN

5.1 WERKWIJZE

In de communicatie stellen we de bewoner centraal. Dat is de enige manier om in verbinding te blijven met de inwoners in het aardbevingsgebied. Wederzijds vertrouwen en verbinding zijn daarbij sleutelwoorden. Het team Versterken & Vernieuwen van de gemeente Groningen is dichtbij, goed bereikbaar/toegankelijk en benaderbaar. Dit vertaalt zich in onze werkwijze:

- De gemeente Groningen is er voor de bewoners, komt op voor hun belangen, steunt hen in het hele proces van versterken en vernieuwen en is gemakkelijk toegankelijk.
- We betrekken bewoners in een vroegtijdig stadium bij de plannen door middel van een omgevingsdialoog. We organiseren bijeenkomsten, markten en voorlichtingsavonden.
- De gemeente Groningen werkt in het versterkingsprogramma met gebiedsregisseurs, die ieder een deelgebied onder hun hoede hebben. Zij zijn in hun deelgebied het gezicht en integraal verantwoordelijk voor de versterkingsoperatie (dus ook voor communicatie). De gebiedsregisseurs zijn gemakkelijk toegankelijk, benaderbaar en bereikbaar.
- Communicatie is niet alleen van communicatieadviseurs. Iedereen in ons team draagt bij aan de communicatie met inwoners. De projectsecretarissen spelen een belangrijke rol bij de totstandkoming van de communicatiemiddelen, zoals de digitale nieuwsbrieven.
- In het gebied zijn 3 inlooppunten (Ten Post, Woltersum en Ten Boer) waar inwoners naar binnen kunnen lopen voor al hun vragen rondom de versterking en de vernieuwing. Hier staan medewerkers van gemeente en NCG klaar voor het beantwoorden van vragen.
- De communicatie van team Versterken en Vernieuwen is voor iedereen begrijpelijk. In het overleg van de Lokale Stuurgroep van gemeente en NCG is afgesproken dat we communiceren op B1-niveau (eenvoudig Nederlands). Kenmerken: duidelijke titel, actieve schrijfstijl, eenvoudige woorden die iedereen kent en korte, duidelijke zinnen en zo min mogelijk vakjargon. De communicatietrekker bewaakt deze afspraak.
- De afspraken over versterkingen die we met het Rijk maken, verwoorden we proactief en lichten we toe als dat nodig en gewenst is.
- We werken integraal samen met partijen die ook in het aardbevingsdossier communiceren met bewoners (zoals NCG, IMG, EZK, woningbouwcorporaties, enz.) en stemmen de communicatie en de communicatiemiddelen met elkaar af. Dat doen we ook met (groepen) bewoners waar we mee samenwerken (zoals bijvoorbeeld Dorpsbelangen).
- Onze uitingen zijn herkenbaar als uitingen van team Versterken & Vernieuwen. We houden ons aan de huisstijlrichtlijnen van de gemeente Groningen.

Overleg en afstemming

Om de bewoners centraal te stellen, vragen we ons constant af hoe we dat vorm kunnen geven en waar mogelijk verbeteren. Het is daarbij belangrijk dat we goed van elkaar weten waar we mee bezig zijn en wat er speelt. Om intern met elkaar in verbinding te zijn en te blijven, zijn er verschillende afstemmings- en overlegmomenten.

Communicatiekalender

Er is een algemene Communicatiekalender voor het hele team en voor de lokale stuurgroep. De kalender staat in Teams en is voor iedereen van ons team in te zien of aan te vullen. Op de kalender staat de planning met mijlpalen in de versterking en de dorpsvernieuwing. Het is een leidraad voor onderwerpen voor de nieuwsbrieven. Voor de wethouder zijn dat mogelijke momenten om bij aanwezig te zijn of om met de media te communiceren.

5.2 COMMUNICATIEMIDDELEN

Website

De website van Versterken en Vernieuwen is het centrale informatiepunt voor bewoners. De website is (in 2022) aangepast aan de vragen die het meest gesteld worden door bewoners. Op deze manier is de informatie overzichtelijk en snel en makkelijk toegankelijk. Projectinformatie (inclusief verstuurd brieven, PP sheets, kaartjes, enzovoorts) is toegankelijk op de website. Via het contactformulier kunnen inwoners hun vraag stellen of een opmerking maken (formulier, mail, telefonisch). Via de Nieuwspagina informeren we mensen ook over relevant nieuws van andere organisaties en instellingen. Alle nieuwsbrieven die we publiceren, staan op de website.

Nieuwsbrieven papier

In Ten Boer, Ten Post en Woltersum en de groep 'Kleine dorpen' verschijnt 2 à 3 keer per jaar een papieren nieuwsbrief over de stand van zaken van de versterking en de dorpsvernieuwing en wat er nog op de planning staat. In de Kernteams (gemeente, NCG, IMG) van Ten Boer, Ten Post, Woltersum en de Kleine dorpen worden de onderwerpen in de nieuwsbrieven van de gemeente Groningen afgestemd. In de nieuwsbrieven publiceren we ook berichten van NCG, IMG en Wierden en Borgen.

Bewaarkrant

In het najaar van 2022 verspreiden we in het hele gebied een speciale nieuwsbrief voor het hele gebied, de 'Bewaarkrant'. Hierin staat nuttige informatie over wat het team Versterken & Vernieuwen doet. Doelgroep zijn inwoners, externe relaties maar ook nieuwe medewerkers in het team.

Nieuwsbrieven digitaal

In Ten Post verschijnt naast de papieren ook een digitale nieuwsbrief, waarmee we het dorp snel kunnen informeren over actuele zaken. In het najaar van 2022 start ook Woltersum met de digitale nieuwsbrief. De gemeente Groningen geeft een Nieuwsbrief uit in gebied Ten Boer (oude gemeente Ten Boer). We maken gebruik van de mogelijkheid om hierin berichten te plaatsen die voor het gehele gebied interessant zijn.

Inlooppunten

In het gebied zijn 3 inlooppunten. In Ten Post, Woltersum en Ten Boer kunnen inwoners terecht met al hun vragen rondom de versterking en de vernieuwing. Hier staan medewerkers van gemeente en NCG en in Woltersum ook IMG klaar voor het beantwoorden van vragen rond de versterking, tijdelijke huisvesting en subsidies.

Bewonersbijeenkomsten

Om met de bewoners in contact te blijven, hen bij te praten en te informeren, organiseren we regelmatig informatiemarkten en projectbijeenkomsten.

Dorpstafels

In de dorpen worden verschillende dorpstafels gehouden waar over thema's wordt gesproken zoals Verkeer en vervoer/mobiliteit, Sociaal en Duurzaamheid.

Communicatiemiddelen van de dorpen

Waar het kan en logisch is, maken we gebruik van de communicatiemiddelen in de dorpen, zoals websites en nieuwsbrieven.

6. RISICO'S

6.1 MAATSCHAPPELIJKE EN PERSOONLIJKE ONTWRIJCHING

Elke beving in Groningen betekent voor veel inwoners weer een rondje om het huis om te kijken of er schade is bijgekomen. Of om te kijken of de schades die er al zijn niet nog erger zijn geworden. Het maakt bewoners onzeker over de veiligheid van hun woning.

De afgelopen jaren is de wet- en regelgeving binnen het aardbevingsdossier regelmatig aangepast. Bewoners kunnen hierbij het gevoel krijgen dat de spelregels wijzigen tijdens het spel. Dit geeft onrust en schaadt ook het vertrouwen van de bewoners in de overheid.

Daarnaast is de impact groot voor onze inwoners waar sprake is van grootschalige sloop-nieuwbouw. Gedurende deze projecten moeten bewoners voor langere tijd hun woning uit. Stress of gevoelens van onmacht kunnen invloed hebben op de psychische gezondheid van bewoners.

Het is belangrijk dat wij als gemeente oog en oor hebben voor deze situaties, betrouwbaar zijn en naast de mensen in het aardbevingsgebied staan. We blijven hard doorwerken aan een goed perspectief voor onze bewoners en dorpen. We helpen onze inwoners bij vragen, bijvoorbeeld over de verschillende regelingen en de complexiteit hiervan. Zie voor een beknopt overzicht van de meeste regelingen bijlage 7. Waar het kan, werken we zo veel mogelijk integraal samen met de NCG en het IMG.

6.2 UITVOERINGS-CAPACITEIT

De versterkingsopgave is complex en in de afgelopen jaren is door diverse oorzaken niet het benodigde tempo behaald. Door o.a. de typologieaanpak is de snelheid in opname en beoordelen verhoogd. Het lijkt realistisch dat alle gebouwen die behoren tot de scope van de versterking uiterlijk in 2023 beoordeeld zijn (voor zover eigenaren/bewoners daaraan mee willen werken).

Diezelfde snelheid zien we echter nog niet bij de uitvoering van de versterking. De uitvoeringscapaciteit loopt achter bij de beoordelingscapaciteit waardoor een stuwmeer aan uit te voeren versterkingsadviezen dreigt. De capaciteit bij marktpartijen (bouwbedrijven) is momenteel eveneens een knelpunt. We hebben in 2022 gezien dat een groot deel van de beoordelingen uiteindelijk niet meer leidt tot (zware) versterkingsprojecten. Maar nog steeds lopen de beide trajecten (beoordelen en uitvoeren) onvoldoende gelijk op. Hiervoor wordt regionaal voortdurend aandacht gevraagd bij zowel NCG als het ministerie van EZK.

6.3 FUNDERINGSAANPAK WOLTERSUM

Als uitvloeisel van de bestuurlijke afspraken versterking Groningen van 6 november 2020 is in Woltersum gekozen voor een integrale aanpak van versterkingsmaatregelen, schadeherstel en funderingsproblematiek. Deze laatste niet als gevolg van de gaswinning, maar door inklinking van de bodem. Centraal in de aanpak van de funderingsproblematiek staat de woningeigenaar die zelf de regie houdt op het onderzoek naar en herstel van de fundering van zijn woning. De gemeente heeft hiervoor een subsidieverordening opengesteld met de mogelijkheid om de kosten van een funderingsonderzoek (tot een maximum van 10.000 euro incl. btw) en herstel van de fundering (tot een maximum van 150.000 euro incl. btw) vergoed te krijgen en te integreren in de 'totaalaanpak' van de woning. N.a.v. afspraken in het regeerakkoord werkt IMG nu aan een regeling die het mogelijk maakt ook elders in het aardbevingsgebied funderingsproblemen aan te pakken. Zolang

deze regeling er niet is, is de huidige regeling exclusief voor Woltersum en geldt niet voor funderingsproblematiek in andere dorpen. Hierover geven wij regelmatig uitleg aan inwoners.

6.4 HERBEOORDELINGEN

Door de bestuurlijke afspraken van november 2020, kunnen circa 1500 adressen in de gemeente Groningen voor herbeoordeling in aanmerking komen. De eigenaren van deze adressen kunnen kiezen voor verdergaan met het liggende versterkingsadvies, of voor een herbeoordeling op basis van de nieuwste inzichten. Het maken van een keuze kost tijd. Zo heeft een eigenaar een half jaar de tijd om de keuze voor wel/niet herbeoordelen te maken. Pas daarna kan het proces door NCG weer verder worden opgepakt. Hierdoor kunnen vertragingen ontstaan.

6.5 TIJDELIJKE HUISVESTING

Zoals in paragraaf 4.2 aangegeven zijn er meerdere locaties voor tijdelijke huisvesting gerealiseerd. De extra locaties in Ten Boer (Woldwijk) en Woltersum worden in het eerste kwartaal van 2023 opgeleverd. Wij verwachten hiermee in de gemeente Groningen voldoende wisselwoningen te hebben voor de afronding van de versterkingsoperatie.

6.6 LOOV

Via het Loket Opname op Verzoek (LOOV) kan een eigenaar of bewoner van een gebouw controle laten doen op de veiligheid. Nadat een opname is uitgevoerd, stelt de commissie versterking vast of nader onderzoek nodig is, dat wil zeggen dat een beoordeling wordt gemaakt. Daarmee wordt het betreffende gebouw onderdeel van de versterkingsopgave. De gemeente kan het gebouw dan opnemen in het LPA maar heeft geen sturing en zicht op het aantal adressen dat via LOOV wordt aangemeld. Sinds eind 2021 neemt het aantal LOOV-adressen gestaag toe (ca. 1 adres per week). Als dit zich doorzet, dan kan dit tot extra capaciteitsproblemen leiden. Tenzij sprake is van bijzondere situaties, krijgen LOOV-adressen een lagere prioriteit t.o.v. de adressen die via de HRA en SDRA zijn opgenomen in de versterkingsopgave van de gemeente.

6.7 UITVAL DOOR NIET GEVALIDEERDE TYPOLOGIE

Om meer snelheid te krijgen in de versterking in het aardbevingsgebied is in 2021 de typologie-aanpak geïntroduceerd. Kenmerk van de typologie-aanpak is dat woningen of gebouwen niet individueel worden beoordeeld, maar in een typologie worden ingedeeld en als cluster worden opgepakt. Doordat de validatie van nieuwe typologieën stagneert, worden adressen die niet meer typologisch beoordeeld kunnen worden, alsnog beoordeeld m.b.v. de reguliere NPR9998:2020 of via de Praktijkaanpak, waarvan een aangepaste versie door NCG ontwikkeld wordt. Of het gewenste tempo met deze aanpak gehaald wordt zal in de praktijk moeten blijken.

7. VOORTGANG EN MONITORING

Het LPA 2023 is een werkdocument en wordt minimaal jaarlijks geactualiseerd op basis van nieuwe inzichten en plannings.

De voortgang van het LPA 2023 wordt bewaakt in de Lokale Stuurgroep Versterken en Vernieuwen (LSG). Hierin hebben gemeente, NCG, Woonzorg Nederland en woningbouwcorporatie Wierden en Borgen zitting. Partijen hebben allen voldoende mandaat om onderstaande activiteiten te kunnen accorderen.

- In de LSG kunnen tussentijds adressen worden toegevoegd aan de werkvoorraad. Het gaat dan met name om adressen die met voorrang moeten worden opgepakt vanwege complexiteit en/of sociale problematiek. De NCG zorgt dan voor zo spoedig mogelijke uitvoering.
- De NCG geeft een maandelijkse update van de uitvoering van het LPA. Zij doet dit op basis van de door de LSG goedgekeurde adressenlijst. O.a. het beschikbaar komen van versterkingsadviezen wordt tijdig gemeld, zodat vervolgacties kunnen worden voorbereid.
- Wijzigingen in de adressenlijst kunnen alleen via accordering van de Lokale Stuurgroep. Hiermee wordt het toevoegen of verwijderen van adressen op de lijst, en ook het afgerond zijn van adressen verklaard.
- Om de uitwisseling van data verder te optimaliseren is het projectteam 'Eén waarheid' geformeerd. Het projectteam wordt gevormd door NCG, gemeenten en Ondersteunend Bureau Gaswinning. Het afgelopen jaar is onder andere gewerkt aan een dashboard waarin veel data over de voortgang van de versterking per gemeente overzichtelijk wordt gepresenteerd. De eerste versie van het dashboard is inmiddels beschikbaar.
- Tussentijds optredende knelpunten en/of vertragingen worden altijd zo spoedig mogelijk gemeld.

Vorbereiding van de Lokale Stuurgroep V&V vindt plaats in de kernteams in Woltersum, Ten Post en Ten Boer en het projectteam Groningen Oost. Deze kernteams overleggen tenminste maandelijks.

8. DEFINITIES

- **AOS:** Acut Onveilige Situatie.
- **ACVG:** Adviescollege voor de Veiligheid Groningen. Het onafhankelijke ACVG adviseert, gevraagd en ongevraagd, de minister van EZK (verantwoordelijk voor veiligheid) en de minister van BZK (verantwoordelijk voor de versterking) over kaders en normen voor de veiligheid van gebouwen.
- **Beoordeling:** Onderzoek of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet.
- **Bedrijfsbureau BI:** Bedrijfsbureau BI bestaat uit een afvaardiging van de medewerkers van zes gekwalificeerde regionale aannemers. Bedrijfsbureau BI verzorgt voor het Ministerie van Binnenlandse Zaken/NCG en de Regio de werkvoorbereiding en coördineert de versterking van een deel van de adressen in het aardbevingsgebied.
- **Heft in Eigen Hand/Eigen Initiatief:** Programma's van NCG waarbij eigenaren zelf regie hebben over de versterking van hun woning. De programma's gaan door op basis van gewekte verwachtingen.
- **IMG:** Instituut Mijnbouwschade Groningen, onafhankelijk bestuursorgaan om alle schade veroorzaakt door bevingen, bodemdaling- en stijging af te handelen.
- **Inspectie:** Onderzoek naar de constructieve eigenschappen van een gebouw. In de nieuwe aanpak wordt dit opname genoemd.
- **Licht verhoogd risicoprofiel (P90):** Gebouwen waarvan het mogelijk is dat zij niet voldoen aan de veiligheidsnorm.
- **LOOV:** Loket Opname op Verzoek.
- **MJVP:** Meerjaren Versterkingsplan.
- **NCG:** Nationaal Coördinator Groningen, uitvoeringsorganisatie voor versterking.
- **Normaal risicoprofiel:** Gebouwen waarvan het waarschijnlijk is dat zij voldoen aan de veiligheidsnorm.
- **Normbesluit:** Het besluit waarin staat of een gebouw voldoet aan de veiligheidsnorm (10^{-5}), omvat de soort maatregelen die nodig zijn om het gebouw op norm te krijgen en een indicatie van de kosten. Na het nemen van het normbesluit start de planvormingsfase. NCG neemt het normbesluit namens de minister van BZK.
- **NPR (9998):** De Nederlandse Praktijkrichtlijn 9998 is de richtlijn voor aardbevingsbestendig bouwen. De meest recente versie van NPR 9998 dateert van november 2018.
- **Opname:** Zie Inspectie.
- **Praktijkaanpak:** in de Praktijkaanpak is het Bedrijfsbureau BI verantwoordelijk voor het hele versterkingsproces, van beoordeling van de veiligheid tot uitvoering van de eventuele versterking van een gebouw. De eigenaar van het gebouw wordt al in een vroeg stadium betrokken bij dit proces.
- **Risicoprofiel:** Op basis van het risicomodel in de SDRA is aan alle woningen in het aardbevingsgebied een risicoprofiel toegekend. Dit risicoprofiel geeft de waarschijnlijkheid aan dat een woning niet voldoet aan de veiligheidsnorm.
- **Seismische Dreigings- en Risicoanalyse (SDRA):** Een computermodel van TNO die de verwachting van toekomstige groundbewegingen en het veiligheidsrisico voor de bewoners in het Groningse aardbevingsgebied als gevolg van de gaswinning uit het Groningen gasveld weergeeft. Vervanger van HRA (model uitgevoerd door NAM)
- **THV:** Tijdelijke huisvesting. Een woning waar bewoners naar toe verhuizen voor als zij tijdens de versterking of nieuwbouw van hun huis niet thuis kunnen wonen.
- **VBS:** Versterking Bijzondere Situaties.

- **Veiligheidsnorm:** In 2015 heeft de Commissie Meijdam geadviseerd om in Groningen de veiligheidsnorm 10-5 te hanteren. Dat betekent dat de kans dat een individu overlijdt als gevolg van aardbevingen kleiner moet zijn dan eens per 100.000 jaar. Deze veiligheidsnorm is het uitgangspunt in de NPR. Als na doorrekening van een gebouw blijkt dat de kans op overlijden groter is dan eens per 100.000 jaar, zijn versterkingsmaatregelen noodzakelijk.
- **Verhoogd risicoprofiel (P50):** Gebouwen waarvan het waarschijnlijk is dat zij niet voldoen aan de veiligheidsnorm.
- **Versterkingsadvies (VA):** In een versterkingsadvies staan de maatregelen die nodig zijn om een gebouw te laten voldoen aan de norm voor aardbevingsbestendig bouwen.
- **Versterkingsbesluit:** Het besluit waarin de maatregelen zijn uitgewerkt om het gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen, waarbij rekening is gehouden met voorkeuren van de eigenaren en bewoners. Na het nemen van het versterkingsbesluit start (de voorbereiding van) de uitvoering.

BIJLAGEN

Lokaal Plan van Aanpak 2023
Versterkingsopgave gemeente Groningen

BIJLAGE 1 TIJDELIJKE WET GRONINGEN

Op 10 maart 2021 is het wetsvoorstel Wijziging van de Tijdelijke wet Groningen aangenomen door de Tweede Kamer. Als ook de Eerste Kamer instemt is de wet van kracht. Bij het schrijven van dit Lokaal Plan van Aanpak heeft de Eerste Kamer nog niet ingestemd. Tot het moment van inwerkingtreding van de Tijdelijke wet Groningen gelden de kaders uit het Besluit versterking gebouwen Groningen, waarin de publieke regie op de versterking is geregeld.

Met het wetsvoorstel wordt NAM definitief uit het systeem gehaald en de versterking, net als eerder de schadeafhandeling, volledig in publieke handen genomen. Daarnaast wordt de bevoegdheidsverdeling tussen overheden geregeld en de versterkingsoperatie publiekrechtelijk vastgelegd. De besluitvorming wordt van opname tot uitvoering belegd bij de NCG. Dit betekent in de praktijk dat de bewoner te maken krijgt met maar één organisatie die één besluit neemt over de versterking van zijn woning.

De planning en prioritering van de versterkingsopgave worden belegd bij de gemeente. Gemeenten hebben goed zicht op de situatie van bewoners en de overige ontwikkelingen die op bewoners afkomen. Het Plan van Aanpak geeft het kader voor de uitvoering van de versterkingsoperatie en bevat de planning en prioritering van de opname, beoordeling en uitvoering van de versterking. Daarmee hebben de gemeenten een centrale rol in de versterkingsoperatie en kan invulling worden gegeven aan het koppelen van de versterkingsoperatie aan lokale initiatieven.

De Lokale Stuurgroep geeft op gemeentelijk niveau sturing aan de versterkingsoperatie. Hierin zijn de gemeente, NCG als uitvoeringsorganisatie en bij versterking betrokken woningcorporaties vertegenwoordigd en wordt gesproken en besloten over de (voortgang van de) versterking. Het door de gemeenteraad vastgestelde Lokaal Plan van Aanpak is het kader voor de besluiten die in de Lokale Stuurgroep worden genomen.

Op regionaal niveau is er het Versterkingsoverleg Groningen (VOG), waarin de aardbevingsgemeenten en de provincie besluiten voorbereiden voor het Bestuurlijk Overleg Groningen (BOG) met het Rijk.

BIJLAGE 2 BESTUURLIJKE AFSPRAKEN

Op 6 november 2020 hebben rijk en regio afspraken gemaakt over het vervolg van de versterkingsoperatie. Doel van die afspraken in hoofdlijnen:

- Bewoners meer rust, duidelijkheid, keuzemogelijkheid en voorspelbaarheid bieden;
- De uitvoering te versnellen en beter beheersbaar maken;
- Antwoord geven op de veranderende (risico-)situatie door het stoppen met de gaswinning.

De afspraken bestaan uit de volgende onderdelen:

- A. Woningen met een bestaand Versterkingsadvies (VA) of waar bestuurlijke afspraken over zijn gemaakt (ca. 13.000 woningen, waarvan ca. 1.500 in gemeente Groningen):
 - Versterkingsadviezen worden uitgevoerd, tenzij de eigenaar herbeoordeling volgens de nieuwste inzichten wil.
 - Eigenaren die kiezen voor herbeoordeling hebben, ongeacht de uitkomst daarvan, recht op een bijdrage van €30.000, waarvan €17.000 subsidie voor woningverbetering en verduurzaming en €13.000 vrij te besteden.
 - Eigenaren hebben recht op onafhankelijke ondersteuning.
- B. Woningen zonder VA waarbij door toepassen van de nieuwste inzichten niet goed uit te leggen verschillen ontstaan met woningen in de buurt (ca. 4000 woningen, waarvan ca. 500 in gemeente Groningen):
 - Voor een deel zijn specifieke afspraken gemaakt (dit betreft in onze gemeente de aanpak van funderingsproblematiek in Woltersum).
 - De rest van de woningen wordt beoordeeld volgens de nieuwste inzichten. Ook voor deze woningen is een bijdrage van €30.000 beschikbaar (als onder A).
- C. Woningen zonder VA die niet onder A of B vallen (ca. 10.000 woningen, waarvan ca. 3.000 in gemeente Groningen):
 - Opname en beoordeling vindt plaats volgens de nieuwste inzichten.
 - De eigenaren ontvangen €17.000 subsidie voor woningverbetering en verduurzaming.
- D. Gebiedsfonds van €300 miljoen:
 - Beschikbaar voor inpassingskosten bij sloop-nieuwbouw van huizen en projecten in het kader van programma's voor scholen, zorg en erfgoed (riool, wegen, openbare ruimte).
 - Dekken van het tekort in batch 1588.
 - Oplossen van schrijnende situaties (€10 miljoen) en enkele andere programma's.
- E. Woningverbetering buiten het versterkingsprogramma:
 - Voor particuliere eigenaren binnen het aardbevingsgebied die buiten de versterkingsoperatie vallen is er een subsidieregeling van €10.000 voor woningverbetering en verduurzaming. Zij kunnen zich onafhankelijk laten begeleiden.
 - Met de woningcorporaties worden aparte afspraken gemaakt over woningverbetering. Een deel (€750) komt direct ten goede van de huurder.
- F. Typologieaanpak:
 - Waar mogelijk worden woningen na individuele opname volgens de typologiebenadering beoordeeld.
 - Met de typologiebenadering kunnen vergelijkbare woningen in één keer beoordeeld worden en hoeft dat dus niet meer per individuele woning. Bedoeling daarvan is versnelling van het proces. Waar dat niet kan blijft de reguliere beoordeling van toepassing.

BIJLAGE 3 TYPOLOGIE-INDELING

De indeling van de versterkingsopgave van de gemeente Groningen in typologieën ziet er zo uit:

Typologie	Aantal adressen				Eindtotaal
	Vlekkenkaart beschikbaar	Vlekkenkaart deel beschikbaar	Vlekkenkaart nog niet beschikbaar	Kan niet op basis van typologie	
BETON1		439			439
HOUT2			7		7
METSELWERK1	1.051				1.051
METSELWERK2	794				794
METSELWERK3			32		32
METSELWERK4				73	73
METSELWERK5	37				37
METSELWERK6	40				40
METSELWERK7	424				424
METSELWERK-D			1.769		1.769
METSELWERK-F			215		215
STAAL(1,4 OF 7)			26		26
NCG_Sloop/Nieuwbouw				34	34
UITZONDERING				88	88
Leeg (LOOV)					4
Totaal					5.033

Uitleg van de verschillende typologieën:

- Beton 1: Hieronder vallen gietbouwoningen met stabiliteitswanden en één of twee bouwlagen. Deze typologie is onderverdeeld in drie sub-typologieën:
 - Beton 1a: Gebouwen waarbij de verdiepingsvloeren zijn gekoppeld aan de wanden.
 - Beton 1b: Rijwoningen of twee-onder-één-kapwoningen waarbij de verdiepingsvloeren niet zijn gekoppeld aan de wanden.
 - Beton 1c: Vrijstaande gebouwen waarbij de verdiepingsvloeren niet zijn gekoppeld aan de wanden.
- Hout 2: Portaalconstructie met gelamineerd hout met maximaal 2 bouwlagen.
- Metselwerk 1: Onder deze typologie vallen rijwoningen en of twee-onder-één-kapwoningen met maximaal drie woonlagen. De woningen hebben gevel met een spouwmuur en bestaan uit gemetselde stenen, met minder dan 85% openingen, zoals ramen en deuren. De woningen zijn in series of geschakeld, dus aan elkaar, gebouwd. De verdiepingsvloer is van beton.
- Metselwerk 2: Onder deze typologie vallen rijwoningen en twee-onder-één-kapwoningen met maximaal drie woonlagen. De woningen hebben gevels met een spouwmuur en bestaan uit gemetselde stenen, met meer dan 85% openingen, zoals ramen en deuren. De woningen zijn in series of geschakeld, dus aan elkaar, gebouwd. De verdiepingsvloer is van beton of hout.
- Metselwerk 3: Seriematige bouw van rijtjeswoningen of 2 onder 1 kap met houten vloeren. Deze typologie is onderverdeeld in twee sub typologieën:
 - METSELWERK3A met een percentage openingen in de maatgevende langsgevel < 85%.
 - METSELWERK3B met een percentage openingen in de maatgevende langsgevel ≥ 85%.
- Metselwerk 4: Seriematige bouw met 3 bouwlagen met percentage opening van 100% in de langsgevel op de begane grond. Dit betreft drive-in woningen.

- Metselwerk 5: Hierover vallen vrijstaande woningen met twee woonlagen. De gevels bestaan uit een steensmuur (dus geen spouwmuur) van gemetselde stenen. De verdiepingsvloer is van beton of hout.
- Metselwerk 6: Onder deze typologie vallen vrijstaande woningen met twee woonlagen. Waarbij de gevels bestaan uit een spouwmuur van gemetselde stenen. De verdiepingsvloer is van beton.
- Metselwerk 7: Onder typologie Metselwerk 7 vallen vrijstaande woningen met twee woonlagen waarvan de gevels bestaan uit een spouwmuur van gemetselde stenen. De verdiepingsvloer is van hout en de zolder is bewoond.
- Metselwerk D: De typologiegroep Metselwerk-D bestaat uit woonblokken met 3 tot 5 bouwlagen. Eerder werd voorzien dat deze zou bestaan uit twee typologieën, maar op basis van de uitgevoerde studie is besloten geen nadere onderverdeling te maken. Metselwerk-D is daarom gedefinieerd als de typologie met 3 tot 5 bouwlagen. De naam van typologiegroep en typologie is dus dezelfde.
- Metselwerk-F: Een specifieke groep gebouwen betreft de boerderijen. Dit zijn de gebouwen die oorspronkelijk gebruikt zijn voor agrarische doeleinden (deze hoeven dus momenteel niet als zodanig in gebruik te zijn). Hiervoor is een aparte typologiegroep gedefinieerd die nog verder wordt uitgewerkt.
Als de boerderij bestaat uit een vrijstaande woningen met daarnaast bedrijfsgebouwen, dan wordt de vrijstaande woning beoordeeld volgens de van toepassing zijnde typologie. Voor boerderijen waarbij het woonhuis is verbonden met het schuurgedeelte zijn aanvullende typologieën ontwikkeld.
- Staal (1, 4 of 7): Staal 1: Raamwerk met 1 of 2 bouwlagen – Staal 4: Constructie met schoren met 1 of 2 bouwlagen – Staal 7: Constructie met stalen portaalconstructie (driescharnierspant).

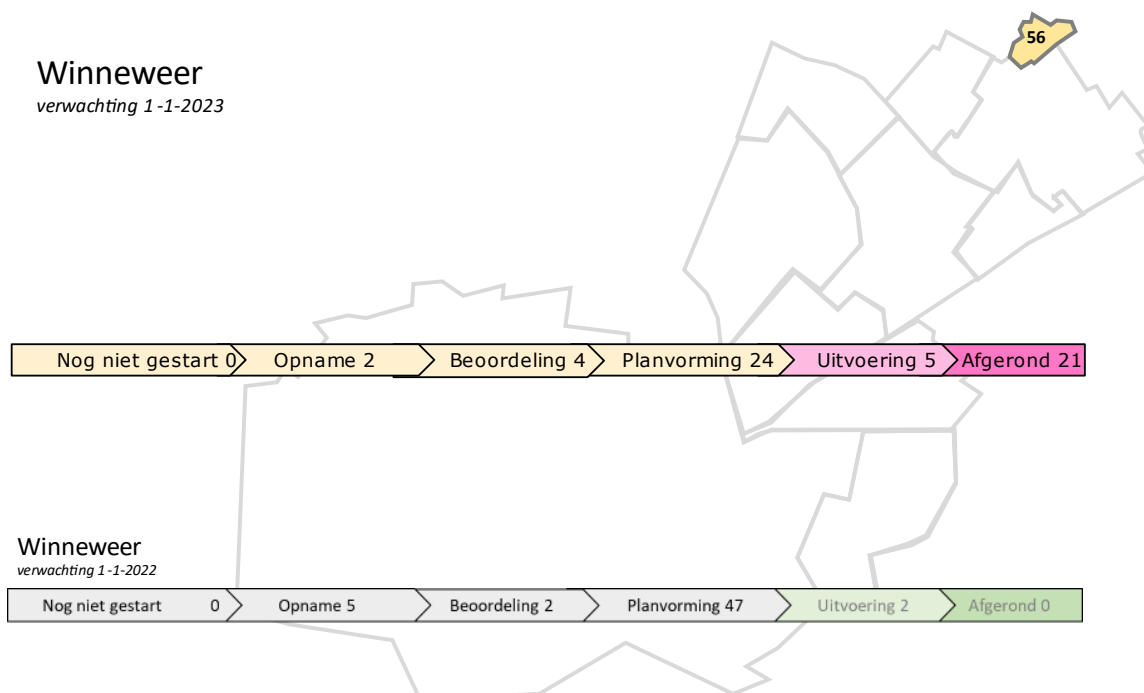
BIJLAGE 4 OVERZICHT WERKWIJZE NCG: VAN OPNAME TOT UITVOERING

Het versterkingstraject binnen NCG bestaat uit 6 fasen. Voor fase 1 t/m 5 geldt dat niet alle adressen tegelijkertijd worden opgepakt. Wij bepalen welke adressen prioriteit krijgen binnen de desbetreffende fase. Daarnaast is het ook afhankelijk van de capaciteit bij de ingenieursbureaus (opname en beoordeling), aannemers (planvorming en uitvoering) en NCG (projectbegeleiding) hoeveel adressen tegelijkertijd opgepakt kunnen worden.

Fase	Omschrijving
Nog te starten	<p>In deze fase zijn adressen nog niet toegevoegd aan het Lokaal Plan van Aanpak (LPA) van de gemeente. Voor deze adressen is het versterkingstraject nog niet gestart. In overleg met NCG maakt elke gemeente in het aardbevingsgebied jaarlijks een gemeentelijk programma (Lokaal Plan van Aanpak). Daarin staat met hoeveel en met welke adressen dat jaar wordt begonnen met het versterkingsproces.</p> <p>Resultaat (fase afgerond): In Lokaal Plan van Aanpak opgenomen De gemeente heeft aangegeven voor welke adressen het versterkingsproces van start gaat. Deze adressen gaan door naar fase 2: Opname.</p>
Opname	<p>In deze fase zijn de adressen opgenomen in het Lokaal Plan van Aanpak van de gemeente. De opname kan gepland en uitgevoerd worden. Bij een opname worden zoveel mogelijk bouwtechnische gegevens verzameld. Een opname bij een gebouw dat past binnen een typologie zal sneller verlopen dan een (reguliere) opname van een uniek gebouw. Gebouwen binnen een bepaalde typologie hebben dezelfde constructieve kenmerken waardoor uitgebreid onderzoek niet nodig is. Bij een uniek gebouw kan uitgebreid onderzoek wel nodig zijn.</p> <p>Resultaat (fase afgerond): Opname uitgevoerd De opname is afgerond. Een bouwkundige kan de verzamelde gegevens nu beoordelen. Het adres gaat door naar fase 3: Beoordeling.</p>
Beoordeling	<p>In deze fase is de opname uitgevoerd. Een bouwkundige kan de opnamegegevens nu bestuderen en een beoordeling opstellen. In het beoordelingsrapport staat of een pand veilig genoeg is bij een aardbeving of niet. Voor vergelijkbare adressen, zoals in een flat, kan één beoordeling worden opgesteld.</p> <p>De beoordeling schrijven we op in een beoordelingsrapport. Als het gebouw voldoet aan de veiligheidsnorm, hoeft er verder niets te gebeuren. NCG legt dit vast in het besluit op norm. Als het gebouw niet voldoet aan de veiligheidsnorm, dan is het nodig om het gebouw te versterken. Samen met de eigenaar werkt NCG de versterkingsmaatregelen uit in een plan.</p> <p>NCG controleert en accepteert de beoordeling (wel/niet op norm). De beoordeling deelt NCG met de eigenaar.</p> <p>Resultaat (fase afgerond): Beoordeling gedeeld De beoordeling is gecontroleerd en geaccepteerd door NCG en gedeeld met de eigenaar.</p> <p><u>Vervolg</u> Na fase 3 zijn de volgende scenario's het meest voorkomend:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het pand voldoet aan de veiligheidsnorm en hoeft niet versterkt te worden. Het versterkingstraject is afgerond en gaat naar fase 6: Afgerond. • Het pand voldoet niet aan de veiligheidsnorm en moet versterkt worden. Het traject wordt vervolgd met fase 4: Planvorming.

	<ul style="list-style-type: none"> • Het pand voldoet niet aan de veiligheidsnorm en er wordt gekozen voor sloop/nieuwbouw. Het traject wordt vervolgd met fase 4: Planvorming.
Planvorming	<p>Bij de adressen in deze fase is het versterkingsadvies gedeeld en besproken met de eigenaar. Het versterkingsadvies kan nu verwerkt worden in een uitvoeringsplan en een versterkingsbesluit (op welke wijze wordt er versterkt).</p> <p>Bij de planvorming kan het gaan om één pand, maar ook om een straat of een hele wijk. In deze fase stemmen wij de noodzakelijke versterkingsmaatregelen en de ontwikkelingen binnen een gemeente en de wensen van bewoners/eigenaren en gemeente op elkaar af. Tijdens de planvorming komt onder meer het volgende aan de orde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wie heeft de regie over de uitvoering van de versterkingsmaatregelen: NCG, de eigenaar, het bedrijfsbureau van de B6 (Bouwimpuls) of een aannemer? • Welke wensen hebben bewoners/eigenaren en de gemeente? Het gaat dan niet alleen om de versterkingsmaatregelen. Extra wensen van bewoners/eigenaren kunnen worden meegenomen, zoals een al geplande uitbouw die de eigenaar zelf financiert. Ook gemeentelijke wensen worden meegenomen, bijvoorbeeld het vernieuwen van de riolering. • De uitwerking van alle wensen in een bestek (het bouwplan). Dit is het definitief ontwerp. Dit wordt besproken met de eigenaar. • Het regelen van onder meer het volgende: selecteren van het uitvoerende bouwbedrijf, eventueel (nieuwe) afspraken maken met hypotheekverstrekkers, aanvragen van benodigde vergunningen, eventueel het pand natuurvrij maken en tijdelijke huisvesting als dat nodig is. • Het opstellen van het uitvoeringsplan. In dit plan is alles geregeld om te kunnen starten met de bouwwerkzaamheden. Ook de planning staat in dit plan. Het uitvoeringsplan wordt besproken met de eigenaar. • Het opstellen van het versterkingsbesluit. Hierin wordt vastgelegd dat de eigenaar akkoord gaat met het definitief ontwerp en het uitvoeringsplan. <p>Resultaat (fase afgerond): Versterkingsbesluit genomen Het uitvoeringsplan en het versterkingsbesluit zijn gedeeld en besproken met de eigenaar. Daarna wordt dit vastgesteld. Het adres gaat door naar fase 5: Uitvoering.</p>
Uitvoering	<p>In deze fase gaat de eigenaar akkoord met het uitvoeringsplan. De aannemer kan nu beginnen met de voorbereiding van de bouwwerkzaamheden, zoals materialen bestellen, capaciteit plannen en het terrein voorbereiden voor de bouwwerkzaamheden. Daarna gaat het uitvoeren van de versterkingsmaatregelen van start.</p> <p>Resultaat: Bouw gestart De bouw is officieel gestart.</p> <p>Resultaat (fase afgerond): Bouw gereed De bouwwerkzaamheden zijn gereed en het pand is versterkt opgeleverd.</p>
Afgerond	<p>In deze fase wordt het versterkingstraject voor een adres administratief afgerond.</p> <p>Resultaat (fase afgerond): Afgerond Een adres is versterkt opgeleverd of het versterkingstraject is vanwege een andere reden afgerond*. Het adres voldoet aan de veiligheidsnorm.</p> <p>* Bijvoorbeeld: uit de beoordeling blijkt dat het adres op norm is en niet versterkt hoeft te worden of er worden meer huizen gesloopt dan nieuw teruggebouwd.</p>

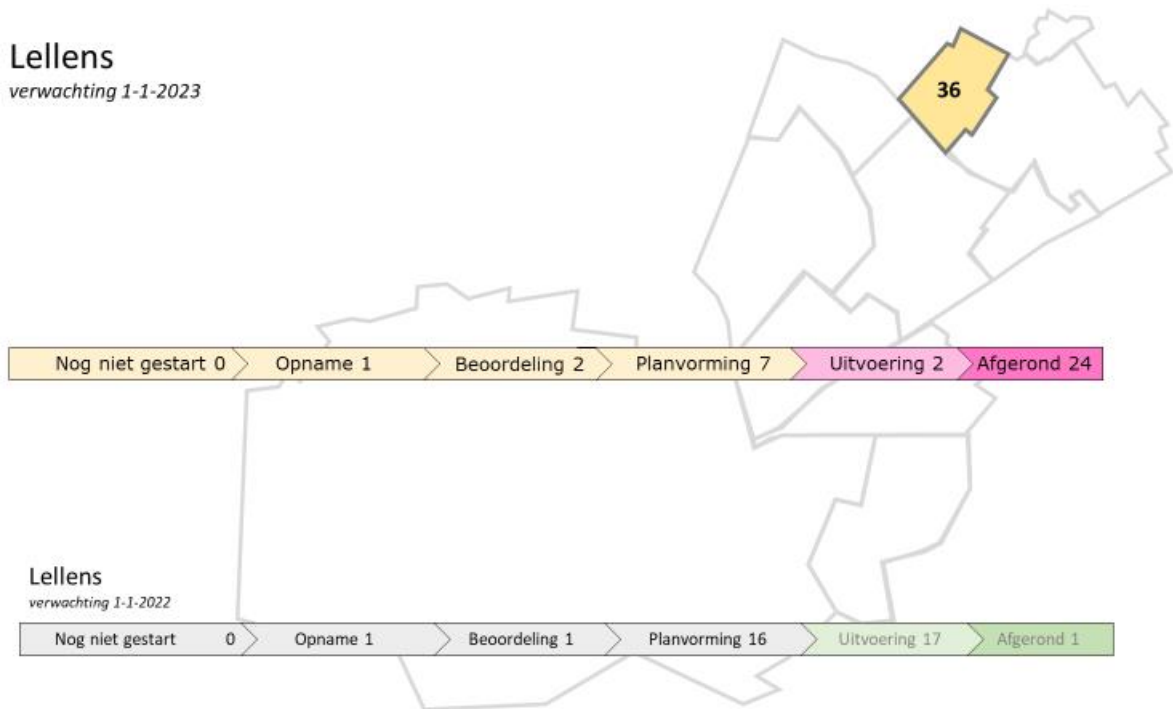
BIJLAGE 5 VOORTGANG VERSTERKINGSOPGAVE PER WOONPLAATS

Aantal adressen per fase		Voortgang LPA 2022	Planning/opdracht
Afgerond	21	Medio oktober zijn 10 adressen gereed, naar verwachting per 1/1/23: 21 adressen.	Ook in 2023 verwachten we ca. 20 adressen af te ronden
Uitvoering	5	Van deze adressen wordt de planvorming nog in 2022 afgerond	Op enkele adressen na (zie hieronder bij beoordeling en opname) zal de versterking van Winneweer in 2023 en begin 2024 afgerond worden.
Planvorming	24	Het grootste deel van Winneweer wordt versterkt via het Bedrijfsbureau BI. Daarnaast loopt een klein aantal individuele trajecten.	De meeste van deze adressen worden in 2023 in uitvoering genomen, enige doorloop van de uitvoering naar 2024 is te verwachten.
Beoordeling	4	Deze adressen zijn in onderzoek of in afwachting van een vervoltraject.	We verzoeken NCG de resterende onderzoeken af te ronden, en de adressen met een VA verder op te pakken.
Opname	2	Dit betreft adressen waar de eigenaren eerder hebben aangegeven niet te kunnen of willen meedoen aan het versterkingsprogramma of de opname hebben uitgesteld.	We verzoeken NCG deze adressen (opnieuw) te benaderen voor onderzoek.

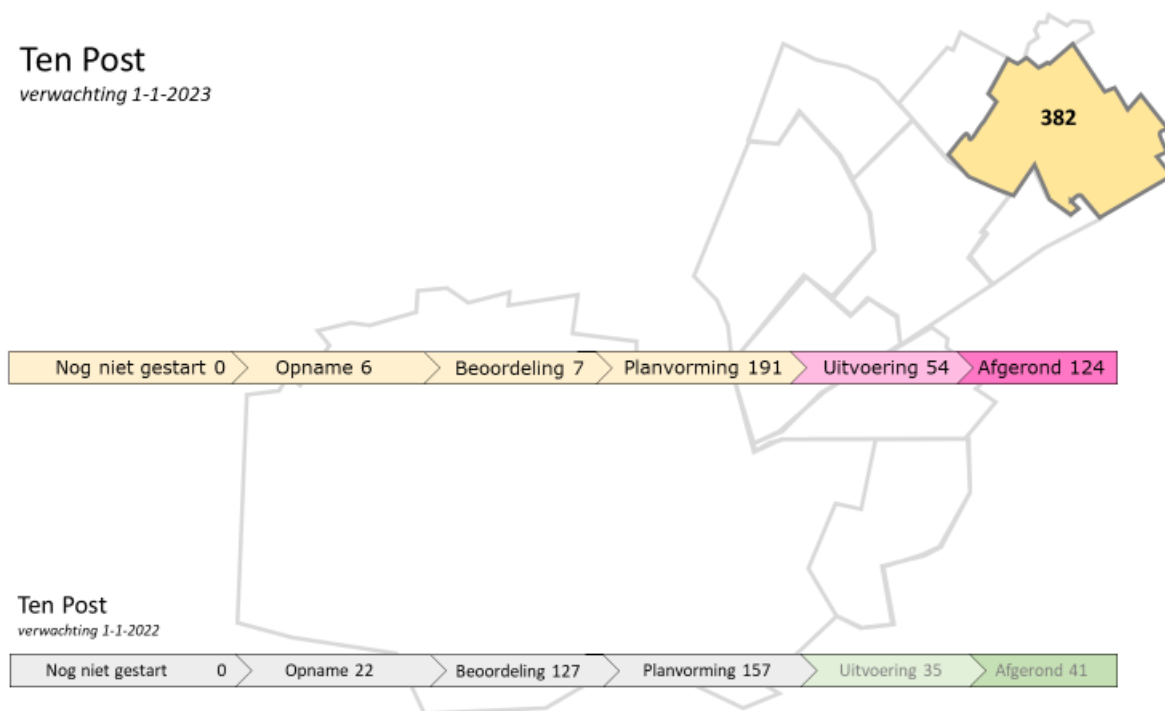
Lellens

verwachting 1-1-2023

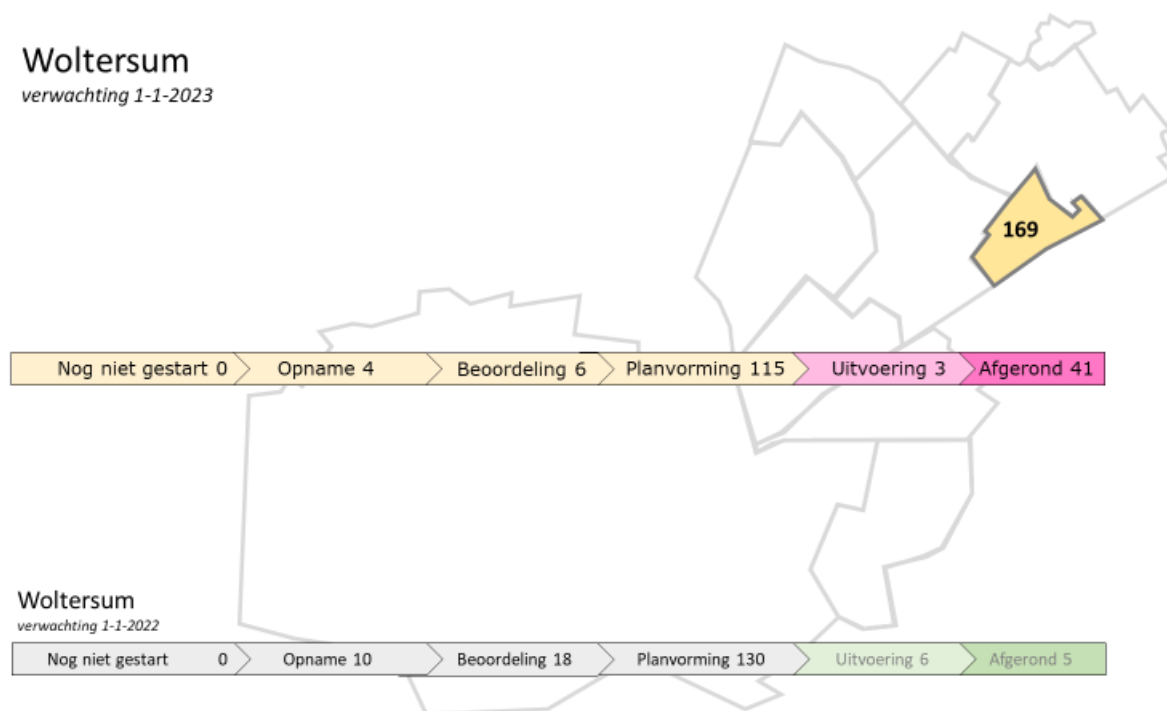
Aantal adressen per fase		Voortgang LPA 2022	Planning/opdracht
Afgerond	24	Het grootste deel van het dorp is versterkt via het Bedrijfsbureau BI (Bouwimpuls)	Het project van Bedrijfsbureau B.I. zal in 2023 afgerond worden. Er resteren nog enkele Agro-gebouwen in het buitengebied.
Uitvoering	2	Afronding versterking door Bedrijfsbureau BI wordt in de eerste helft van 2023 voorzien.	In Lellens zijn de woningen gefaseerd versterkt door het Bedrijfsbureau BI. De eerste woningen van dit project zijn al in 2021 versterkt opgeleverd. Naar verwachting worden de laatste woningen in het eerste kwartaal van 2023 versterkt opgeleverd.
Planvorming	7	In het buitengebied van Lellens zitten enkele adressen in het Agro-programma.	
Beoordeling	2	Hier is nader onderzoek en/of afstemming met de eigenaren nodig.	We verzoeken NCG de resterende onderzoeken af te ronden en de adressen met een VA verder op te pakken (planvorming en uitvoering).
Opname	1	1 adres zit in de fase opname. Dit betreft een adres waar de eigenaar eerder heeft aangegeven niet te willen meedoen aan het versterkingsprogramma of de opname hebben uitgesteld.	We verzoeken NCG dit adres (opnieuw) te benaderen voor onderzoek.

Ten Post
verwachting 1-1-2023

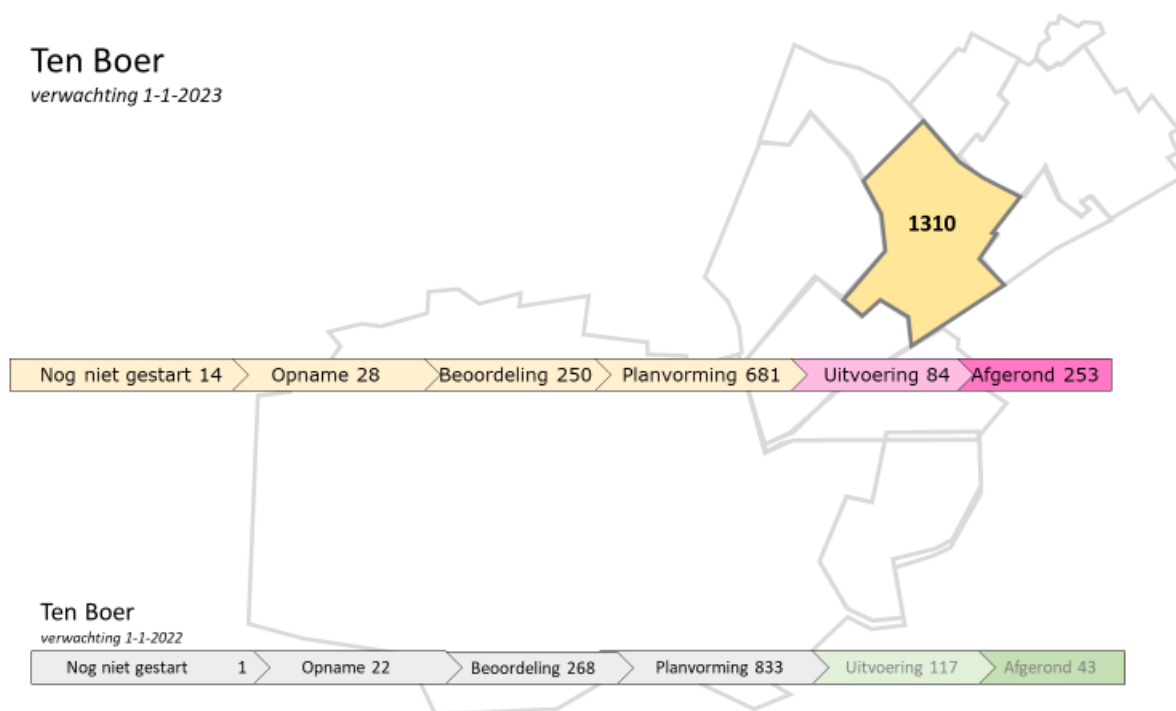
Aantal adressen per fase		Voortgang LPA 2022	Planning/opdracht
Afgerond	124	In de Jan Zijlstraat, Oldenhuisstraat en Johan Rengersstraat zijn/worden enkele tientallen woningen opgeleverd (sloop/nieuwbouw). Verder worden ook meerdere adressen zonder versterking op norm verklaard	Voortgang van m.n. sloop/nieuwbouwprojecten in de Nije Buurt en het project van Bedrijfsbureau BI Vlamoven/Oldersummerweg
Uitvoering	54	Het sloop/nieuwbouwtraject in de Nije Buurt loopt door. Ook zijn enkele Agro-projecten en diverse individuele projecten in uitvoering, o.a. bij Bedrijfsbureau BI	Afronding in 2023
Planvorming	191	Een deel van de sloop/nieuwbouwprojecten is nog in de planvormingsfase (fase 2 en 3). Ook worden er in Ten Post versterkingsplannen gemaakt via het Bedrijfsbureau BI (Bouwimpuls en Praktijkaanpak), het Agro-programma, het traject 'Eigenaar Kiest Bouwer' en voor de nieuwbouw van het Huis van Ten Post.	Voor de volgende fase sloop/nieuwbouw in de Nije Buurt wordt de planvorming in 2023 afgerond. Via het Bedrijfsbureau BI worden de plannen voor de Bouwimpuls en Praktijkaanpak uitgewerkt. Wij verwachten dat ruim 50 adressen vanuit de fase Beoordeling in Planvorming worden opgepakt in 2023.
Beoordeling	7	Afgesproken is dat alle nog niet uitgevoerde beoordelingen nog in 2022 worden opgepakt.	Voor deze resterende adressen is nadere afstemming met eigenaren/bewoners nodig. We vragen NCG deze in 2023 op te pakken.
Opname	6	Dit betreft adressen waar de eigenaren eerder hebben aangegeven niet te willen meedoen aan het versterkingsprogramma of de opname hebben uitgesteld.	We verzoeken NCG de resterende adressen (opnieuw) te benaderen voor onderzoek.

Woltersum
verwachting 1-1-2023

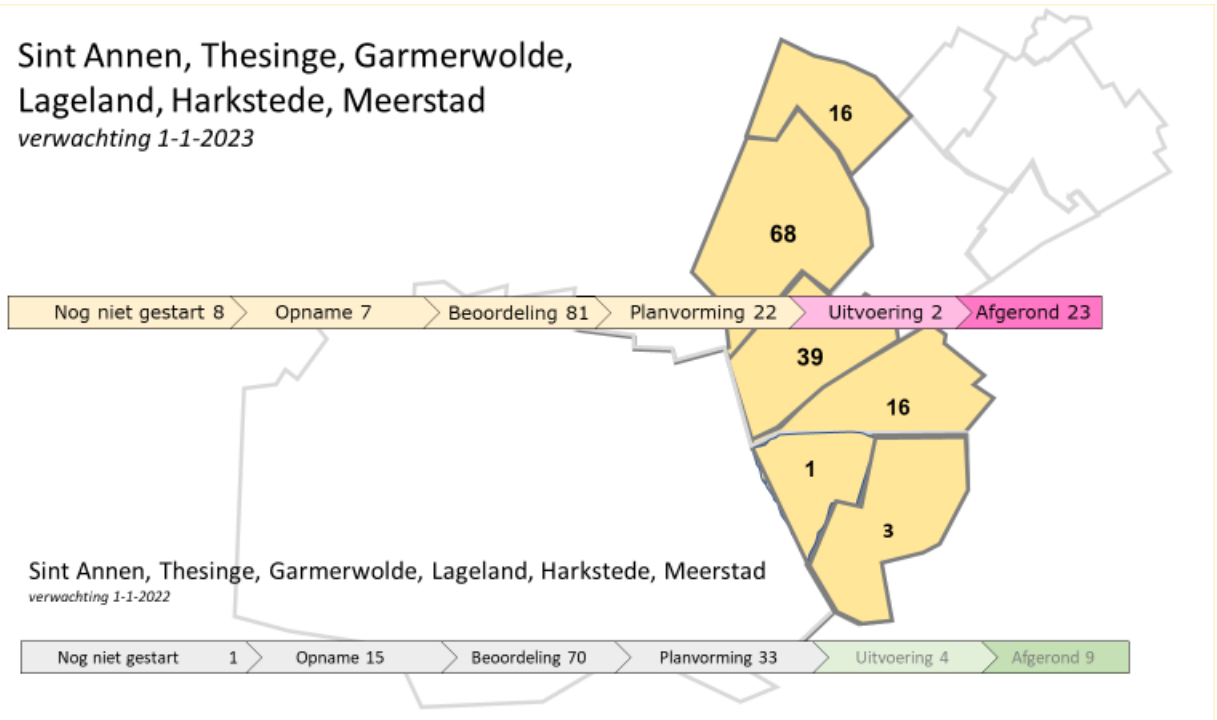
Aantal adressen per fase		Voortgang LPA 2022	Planning/opdracht
Afgerond	41	Enkele tientallen gebouwen in Woltersum zijn afgerond, ongeveer de helft hiervan zonder versterking, doordat het gebouw op norm is verklaard, in een aantal gevallen nadat de eigenaar herbeoordeling heeft aangevraagd.	
Uitvoering	3	De uitvoering vordert stapje voor stapje, steeds zijn er "plukjes" huizen in uitvoering.	Op basis van de integrale aanpak van het dorp worden adressen gefaseerd in uitvoering genomen. Het is de bedoeling dat het aantal in uitvoering groeit, zodat de voorraad in planvorming afneemt.
Planvorming	115	In 2021 zijn we in Woltersum begonnen met een traject waarbij de versterking, schadeherstel en funderingsproblematiek integraal kunnen worden aangepakt.	De beoordelingen van de laatste adressen worden begin 2023 verwacht. Op basis daarvan kan de integrale planning voor het hele dorp afgerond worden. Dit gebeurt in een gezamenlijk programmteam van gemeente, NCG en IMG.
Beoordeling	6	Deze adressen zijn in onderzoek of in afwachting van een vervoltraject.	We verzoeken NCG de resterende onderzoeken in 2023 af te ronden. We verzoeken NCG ook om de adressen zonder opname (opnieuw) te benaderen voor onderzoek. Doel is om alle VA's begin 2023 beschikbaar te hebben. Adressen waarvan het onderzoek is afgerond zullen in de komende jaren gefaseerd worden opgepakt voor het vervoltraject.
Opname	4	Dit betreft adressen waar de eigenaren eerder hebben aangegeven niet te kunnen of willen meedoen aan het versterkingsprogramma of de opname hebben uitgesteld. In 2022 is deze categorie weer kleiner geworden.	

Ten Boer
verwachting 1-1-2023

Aantal adressen per fase		Voortgang LPA 2022	Planning/opdracht
Afgerond	253	De sloop-nieuwbouw van de Fazanthof is afgerond.	Het project Ommelanderstraat/Blinkerdlaan (batch 1588) zal in de eerste helft van 2023 afgerond worden.
Uitvoering	84	De uitvoering van de sloop nieuwbouw aan de Ommelanderstraat en Blinkerdlaan is momenteel in uitvoering.	De wisselwoningen Woldwijk komen in de eerste helft van 2023 beschikbaar. Dan kan gestart worden met de uitvoering van de versterking van zorgcomplex De Bloemhof. Ook komt THV beschikbaar voor o.a. bewoners van de Fivelstraat en enkele andere versterkingsprojecten.
Planvorming	681	Plannen worden uitgewerkt voor de versterking van woonzorgcentrum De Bloemhof en diverse kleinere versterkingsprojecten in Ten Boer.	Diverse projecten, in totaal 228 adressen, komen in 2023 nieuw in planvorming vanuit de fase beoordeling.
Beoordeling	250	Verspreid over het hele dorp en buitengebied van Ten Boer zijn adressen onderdeel van het LPA. Deze zijn of worden allemaal onderzocht en beoordeeld. Diverse eigenaren (o.a. van het appartementencomplex boven het Koopmansplein) hebben herbeoordeling aangevraagd.	We verzoeken NCG om alle resterende adressen in Ten Boer in 2023 op te pakken voor opname en beoordeling.
Opname	28	22 adressen zitten in de fase opname. Dit betreft voornamelijk adressen waar de eigenaren eerder hebben aangegeven niet te willen meedoen aan het versterkingsprogramma of de opname hebben uitgesteld.	
Nog niet gestart	14	Dit betreft hoofdzakelijk adressen die recent via LOOV zijn aangemeld.	De NCG heeft de opdracht ook voor deze adressen de beoordelingen in 2023 af te ronden.

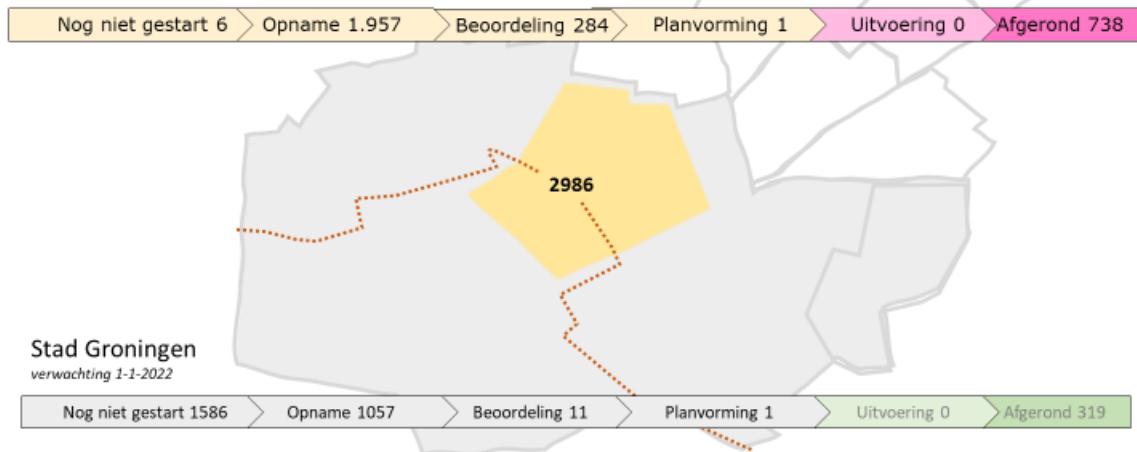
Sint Annen, Thesinge, Garmerwolde,
Lageland, Harkstede, Meerstad
verwachting 1-1-2023

Aantal adressen per fase		Voortgang LPA 2022	Planning/opdracht
Afgerond	23	De scholen in Garmerwolde en Thesinge zijn versterkt. Het merendeel van de afgeronde adressen bestaat uit op normverklaringen zonder versterking.	Enkele adressen zullen in 2023 afgerond worden
Uitvoering	2	De kerk (Kerkstraat) in Thesinge wordt versterkt, ook een enkel Agro-project in Garmerwolde.	Afronding in 2023. Een deel van de projecten uit de fase Planvorming zal in 2023 in uitvoering worden genomen.
Planvorming	22	Dit betreft enkele individuele projecten, Agro-projecten en de school in Garmerwolde.	In 2023 zal de NCG bij nog ca. 35 adressen starten met de planvorming.
Beoordeling	81	Beoordelingen zijn geprioriteerd voor 2022 en 2023.	De opnames en beoordelingen worden in 2022 met doorloop tot uiterlijk 2023 uitgevoerd.
Opname	7	Opnames voor deze woningen staan in de planning voor 2023.	Deze adressen worden opgepakt door O&N
Nog niet gestart	8	Dit betreft recent aangemelde LOOV-adressen	De NCG heeft de opdracht ook voor deze adressen de beoordelingen in 2023 af te ronden.

Stad Groningen

verwachting 1-1-2023

Aantal adressen per fase		Voortgang LPA 2022	Planning/opdracht
Afgerond	738	Een groot deel van de beoordeelde woningen in de oostelijke stadswijken is op norm verklaard.	Naar verwachting zal ook in 2023 het merendeel van de beoordeelde adressen op norm worden verklaard.
Uitvoering		In de parkeergarage Boterdiep worden eind 2022 lichte versterkingsmaatregelen uitgevoerd.	Niet voorzien in 2023
Planvorming	1	Dit betreft een individuele woning.	Indien uit de beoordelingen naar voren komt dat versterking van enkele adressen nodig is, zal de planvorming in 2023 opgepakt worden.
Beoordeling	284	Een deel van de woningen die in deze fase zitten, vallen onder het erfgoed- en agro-programma.	De adressen in de stad die niet typologisch opgepakt kunnen worden, zijn o.b.v. reguliere NPR uitgezet bij ingenieursbureaus. De afronding van opname en beoordeling wordt in 2023 verwacht.
Opname	1957	Een groot gedeelte van deze adressen is corporatiebezit.	
Nog niet gestart	6	Dit betreft recent aangemelde LOOV-adressen.	De NCG heeft de opdracht ook voor deze adressen de beoordelingen in 2023 af te ronden.

BIJLAGE 6 PROGRAMMA'S

Overzicht programma's versterkingsopgave	
Scholenprogramma	Het Scholenprogramma realiseert in het aardbevingsgebied aardbevingsbestendige en toekomstgerichte scholen. In onze gemeente zijn 6 scholen en een kinderdagverblijf onderdeel van het Scholenprogramma. Voor 2 scholen en het kinderdagverblijf in Ten Boer is een nieuw Kind centrum gebouwd. In Woltersum komt een nieuw schoolgebouw. De school in Ten Post komt in het nieuw te bouwen Huis van Ten Post. De overige scholen (Ten Boer, Thesinge, Garmerwolde) worden versterkt.
Zorgprogramma	Het woonzorgcentrum De Bloemhof in Ten Boer wordt versterkt. In het Groninger Zorgakkoord zijn afspraken gemaakt met het Rijk en zorgpartijen over de uitvoering van het Zorgprogramma. De uitvoering start in 2022.
Dorpshuizen	In onze gemeente zijn of worden 6 dorpshuizen versterkt. Via het programma <i>Elk Dorp een Duurzaam Dak</i> worden koppelkansen voor bijvoorbeeld verduurzaming en modernisering meegenomen.
Calvi (Rijks-monumentale kerken)	5 rijks monumentale kerken in onze gemeente zitten in het Calvi-programma, en worden (her)beoordeeld. Calvi is een speciale beoordelingsmethode waarmee deze kerken worden onderzocht.
Agro	Dit programma bevat ca. 70 locaties, vooral in het buitengebied. De versterking vereist maatwerk, omdat versterken voor agrariërs niet los te zien is van het agrarisch ondernemen en toekomstplannen op het gebied van duurzaamheid en toekomstbestendigheid. Urgente situaties worden met voorrang in het programma geplaatst. Bij het <i>Agroloket</i> van de NCG kunnen agrariërs terecht met vragen over de versterking van hun (bedrijfs)gebouwen. Ook in regionaal verband is een programmatische aanpak voor agrariërs uitgewerkt. Hiervoor zal een convenant tussen de gemeenten en het rijk naar verwachting nog in 2021 getekend worden.
MKB	Mkb'ers zitten verdeeld over de verschillende groepen en batches. Uitwerken van de versterking vindt evenals de andere adressen plaats volgens de prioritering in risico en worden waar mogelijk gekoppeld aan dorpsvernieuwing. Enkele MKB-locaties zijn in planvorming en in uitvoering.
Monumenten	In de gemeente Groningen worden de monumenten in een apart programma geplaatst. Monumenten vragen een eigen aanpak en worden altijd in overleg met de gemeente en/of de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) versterkt. Eigenaren/bewoners, de uitvoeringorganisatie, RCE en gemeente werken in overleg met deskundigen aan deze objecten. Monumenten met een verhoogd risicoprofiel krijgen prioriteit.
Versterking bijzondere situaties en vastgelopen dossiers	Bijzondere situaties zijn bv. huishoudens waarbij naast de aardbevingsproblematiek ook nog sociale/emotionele problemen meespelen. De aanpak voor Versterking bijzondere situaties vormt een vangnetconstructie voor gevallen die tussen en wal en schip terecht dreigen te komen. In de Bestuurlijke Afspraken zijn extra middelen beschikbaar om schrijnende situaties multidisciplinair (IMG, NCG, gemeenten) aan te pakken. Dit is ondergebracht in het programma Vastgelopen Dossiers. De gemeente Groningen heeft hiervoor in 2021 enkele gevallen aangemeld.

BIJLAGE 7 OVERZICHT REGELINGEN VOOR BEWONERS IN HET AARDBEVINGSGBIED

 Regeling	 Doel	 Bedrag
Maatwerk regeling voor voorkomen onuitlegbare verschillen. Regeling Blok B.	Met bestuurlijke afspraken is besloten dat gemeenten maatwerk kunnen toepassen om te voorkomen dat er grote verschillen ontstaan in hetzelfde dorp of in dezelfde wijk. Die verschillen kunnen ontstaan als voor het ene huis wél een ingrijpend versterkingsadvies is of wordt voorgesteld, maar voor het andere huis niet. Terwijl het vaak om huizen gaat die erg op elkaar lijken of die dicht bij elkaar in de buurt staan.	De adressen die door de gemeente zijn geselecteerd voor maatwerk, hebben recht op dezelfde vergoeding van maximaal € 30.000. Dit is opgebouwd uit € 13.000 vrij te besteden en € 17.000 subsidie voor woningverbetering en verduurzaming.
Herbeoordelings-tegemoetkoming. Regeling Blok A.	Eigenaren kunnen wanneer hun gebouw is beoordeeld met oude inzichten een herbeoordeling aanvragen.	€ 13.000 vrij te besteden en € 17.000 subsidie voor woningverbetering en verduurzaming.
Subsidieregeling verduurzaming, onderhoud en verbetering gebouwen aardbevingsgebied Groningen.	Eigenaren van een gebouw dat in het versterkingsprogramma van NCG is opgenomen, kunnen deze subsidie gebruiken om het gebouw duurzaam te maken. Ze moeten dan een beoordeling hebben met verouderde inzichten.	€ 7.000 verduurzaming.
	Eigenaren waarvan hun huis wordt beoordeeld met nieuwe inzichten, zullen naar verwachting geen of minder zware versterkingsmaatregelen meer nodig hebben. Zij hebben echter lang gewacht en onderhoud of investeringen aan het gebouw misschien uitgesteld. Met deze subsidie kunnen eigenaren onderhoud plegen en het gebouw verduurzamen en verbeteren. (Regeling Blok C)	€ 17.000 verduurzaming en verbetering.
	Voor particuliere eigenaren waarvan hun gebouw in het aardbevingsgebied staat, maar niet in het versterkingsprogramma is opgenomen, was het niet altijd duidelijk of hun huis nog in het versterkingsprogramma van NCG opgenomen zou worden. Zij hebben daardoor misschien onderhoud en verbeteringen uitgesteld. Om achterstallig onderhoud te doen en het gebouw te verbeteren komen eigenaren in aanmerking voor een subsidie van maximaal 10.000 euro. (Regeling Blok E)	€ 10.000 verduurzaming en verbetering.
Schadevergoeding voor schade aan gebouwen en objecten.	Het vergoeden van fysieke schade aan gebouwen en objecten door middel van een maatwerkprocedure met beoordeling van de schade door een onafhankelijke deskundige.	Individuele beoordeling.

Vaste vergoeding voor schade aan woningen.	De keuze voor een vaste vergoeding moet een oplossing bieden voor eenvoudige schades. Wie kiest voor de vaste vergoeding, ziet af van een maatwerkprocedure met beoordeling van de schade door een onafhankelijke deskundige. Groningers kunnen eenvoudige schade daarmee snel en eenvoudig afhandelen. Bij deze procedure is geen beoordeling van een onafhankelijke deskundige nodig. Zo ontstaat er ook meer capaciteit voor de maatwerk afhandeling van complexe schade.	€ 5.000
Schade door waardedaling.	Eigenaren kunnen een vergoeding krijgen als hun woning minder waard is geworden doordat die woning in een gebied staat waar aardbevingen voorkomen.	Individuele beoordeling.
Immateriële schade.	Immateriële schade is schade die iemand ervaart door pijn, leed of verdriet door de gevolgen van de gaswinning in de regio. Zo'n vergoeding wordt ook wel 'smartengeld' genoemd. Het doel van de vergoeding is het leed van iemand te verzachten of hem/haar genoegdoening en erkenning te geven.	Individuele beoordeling.
Waardevermeerderingsregeling.	De waardevermeerderingsregeling is een subsidie om huizen van bewoners die minimaal voor 1000 euro aan fysieke schade hebben gehad duurzamer te maken. Je kunt maximaal € 4.000 subsidie krijgen om bijvoorbeeld de vloer te isoleren, HR++(+) glas te plaatsen of zonnepanelen te installeren.	Maximaal € 4.000
Regeling voor bijzondere situaties (Commissie Bijzondere Situaties).	De regeling is ingesteld als vangnet voor de meest schrijnende gevallen waarvan de problemen onvoldoende door de bestaande compensatieregelingen worden opgelost. Het gaat dan om bijzondere individuele situaties, waar mensen zelf niet uit komen en waar dringend hulp nodig is. Het moet gaan om een stapeling van problemen: medische, psychische en/of sociale problemen en financiële problemen, waardoor de schadeproblemen of de versterking van het huis de druppel worden die de emmer doet overlopen.	Afhankelijk van de situatie wordt financiële of andersoortige hulp geboden. Dit is maatwerk.
Interventieteam vastgelopen dossiers.	Het bieden van maatwerkoplossingen door het IMG, de NCG en een onafhankelijk adviseur (het Interventieteam Vastgelopen Dossiers) aan bewoners van wie hun dossier is vastgelopen, zodat deze bewoners weer perspectief kan worden geboden.	In de bestuurlijke afspraken van 6 november 2020 is 50 mln. euro beschikbaar gesteld.